

BinnenBand

jaargang 15 nr. 67 - april 2010

EEN BAND TUSSEN BINNENLANDS BESTUUR EN DE LOKALE BESTUREN

Vlaamse Regering
bespreekt
uitvoeringsbesluiten
beleids- en beheerscyclus

Verzelfstandiging
en decreet lokaal
cultuurbeleid: een
opportunity?

Gent in cijfers

Bestuurskracht: gluren bij
de burens

Een uitwisseling die naar
meer smaakt

Overzicht tuchtberoepen
ingediend in 2009

Actieve openbaarheid
van bestuur in de
OCMW's

Nieuwe Vlaamse snelweg
naar EU-subsidies

04/10

Een uitwisseling die naar meer smaakt

In de beginjaren van het Vlaamse inburgeringsbeleid (begin 2000) was het voorbeeld van onze noorderburen de maatstaf voor de Vlaamse ontwikkelingen. Inburgering is in de loop van de jaren verder ontwikkeld, zowel in Nederland als in Vlaanderen. Elk op zijn eigen manier.

Lees verder op pagina 22

colofon

BinnenBand
tweemaandelijks uitgave van het
Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Vlaamse overheid

bestemd voor o.m. de gemeentebesturen,
de intergemeentelijke verenigingen,
de gemeentebedrijven,
de provinciebesturen en de OCMW's

verantwoordelijke uitgever

Guido Decoster, administrateur-generaal
Boudewijnlaan 30 bus 70, 1000 Brussel

hoofdreductie

Katie Heyse - 02 553 39 90

redactieraad

Kris Coupé, Janneke Cocle,
Jeroen Dejonckheere, Tom Doesselaere,
Chris Rollewagen, Lieve Raiglot,
Martine Tobback, Karina Tastenhoye,
Veerle Van Vaerenbergh

lay-out

Sylvie Van de Waeter

coördinatie en eindredactie

afdeling Organisatie en Beheer

druk

Geers Offset, Gent

illustratie cover

Belfort Gent

Afgiftekantoor Gent X

in dit nummer

- 3 Vlaamse Regering bespreekt uitvoeringsbesluiten beleids- en beheerscyclus
- 10 Verzelfstandiging en decreet lokaal cultuurbeleid: een opportuniteit?
- 16 Gent in cijfers
- 18 Bestuurskracht: gluren bij de burens
- 22 Een uitwisseling die naar meer smaakt
- 23 Richtlijnig
- 24 Overzicht tuchtberoepen ingediend in 2009 bij de Beroepscommissie voor tuchtzaken
- 27 Actieve openbaarheid van bestuur in de OCMW's
- 29 Parlementaire vragen
- 38 Nieuwe Vlaamse snelweg naar EU-subsidies
- 38 Tot slot

Vlaamse Regering bespreekt uitvoeringsbesluiten beleids- en beheerscyclus

De meeste bepalingen van het gemeente-, provincie- en OCMW-decreet zijn momenteel in werking. Voor de uitvoering van titel IV, planning en financieel beheer, moet de Vlaamse Regering echter nog de nadere voorschriften bepalen. De inhoud van de beleidsrapporten (meerjarenplan, budget en jaarrekening), evenals de regels voor de boekhouding en de vereisten waaraan de boekhoudsoftware moet voldoen, zullen opgenomen worden in een besluit van de Vlaamse Regering. De te hanteren modellen van de beleidsrapporten en de rekeningenstelsels zullen vervat zitten in een ministerieel besluit. De voorontwerpen van deze uitvoeringsbesluiten zijn door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur voorbereid. Over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft er reeds een bilateraal overleg plaatsgevonden met de verschillende belangenverenigingen (VVSG, VVP, VFG, VVOS, VLO en VLAGEW¹), wat resulteerde in een bijsturing van het voorontwerp. De Vlaamse Regering is dit momenteel aan het bespreken met het oog op de principiële goedkeuring ervan. Daarna zal dit nog voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd, waarna de Vlaamse Regering het besluit definitief kan goedkeuren. In dit artikel wordt het kader besproken waarbinnen het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot stand is gekomen, evenals de voordelen en de krachtlijnen van het nieuwe systeem.

Kader totstandkoming

Organieke decreten

Het voorontwerp komt er in uitvoering van de organieke decreten inzake de gemeenten, provincies en OCMW's. Het voorontwerp moet dus niet alleen passen binnen de bepalingen en beperkingen van die decreten, het moet ook uitvoering geven aan de principes inzake het resultaatgericht financieel management die erin vervat zijn:

- planmatig beleid en strategisch management;
- verhoging van de responsabilisering van de administratie door de invoering van het budgethouderschap.

Internationale verplichtingen ESR95

De federale en Vlaamse overheden moeten kunnen voldoen aan de Europese rapporteringsverplichtingen in het kader van ESR95 (Europese Stelsel van Rekeningen). De Vlaamse overheid heeft de verplichting om deze informatie door te sturen naar de Nationale Bank van België die deze informatie dan verder doorstuurt naar Eurostat, het Europees statistisch orgaan.

Dit houdt dus onder meer in dat in het registratiesysteem (de boekhouding) de volgende aspecten worden geregistreerd:

Functionele indeling volgens COFOG (Classification Of the Functions Of Government)

De COFOG klasseert de uitgaven en ontvangsten van alle overheden volgens hun bestemming, dit wil zeggen volgens de opdrachten, de doelstellingen of de beleidsprioriteiten van de regeringen. Het is een transparant werkmiddel dat toelaat om zowel tegenover de bevolking als tegenover interne of externe controleinstanties verantwoording af te leggen over het gebruik van de overheidsmiddelen. In de federale overheid en de Vlaamse Gemeenschap is het gebruik van COFOG al sedert 2004 verplicht.

¹VVSG staat voor Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten | VVP staat voor Vereniging van Vlaamse Provincies | VFG staat voor Vlaamse Federatie Gemeentesecretarissen | VVOS staat voor Vereniging van Vlaamse OCMW-secretarissen | VLO staat voor Vereniging van Lokale Ontvanger | Vlagewo staat voor Vereniging van Vlaamse Gewestelijke Ontvangers

Financiële stromen tussen de economische sectoren

In het kader van ESR95 moeten niet alleen de financiële stromen op zich geregistreerd worden, maar tevens tussen welke economische sectoren deze stromen plaats vinden.

Registratie op transactiebasis

ESR95 gaat uit van een registratie op transactiebasis, dus volgens de principes van algemeen boekhouden. De registratie van enkel de kasstromen volstaat niet voor het leveren van de noodzakelijke informatie in functie van ESR95, zoals bv. het saldo van de schulden en de waarde van de financiële vaste activa.

Vlaams Regeerakkoord 2009-2014

Het Vlaamse Regeerakkoord vermeldt volgende elementen in verband met de beleidsrapporten van de lokale en provinciale besturen:

- de overheden moeten transparante verantwoording afleggen over wat zij doen met het belastinggeld. Dat vereist heldere budgettaire verantwoordingsdocumenten en grondig gedocumenteerde beleidsrelevante indicatoren als basis voor de politieke besluitvorming (pag. 83);
- in het kader van de planlastverlichting komen we tot een legislatuurplan, waarbij outputcontrole en benchmarking mogelijk is. De verschillende plannen die de lokale en provinciale besturen nu maken (cultuurbeleidsplan, jeugdbeleidsplan, sportbeleidsplan, milieubeleidsplan...) verdwijnen en worden geïntegreerd in dit meerjarenplan (pag. 84).

Aanbevelingen Raad van Europa

De Raad van Europa heeft inzake overheidsfinanciën onder meer volgende aanbevelingen geformuleerd die specifiek gericht zijn op de lokale overheden:

- het budget moet meer dan de autorisatiefunctie vervullen;

- verbondenheid van het budgettaire systeem met de algemene boekhouding en met de managementboekhouding (beheer);
- het budget moet de te bereiken doelstellingen per beleidsdomein bevatten;
- het budget moet tevens niet-financiële maatstaven bevatten met betrekking tot de te bereiken doelstellingen. De boekhouding (budgettaire of algemene) moet informeren over de realisatiegraad van de doelstellingen.

Internationale standaarden overheidssector

Om de leesbaarheid van de rapporten voor derden te vergroten en om de vergelijkbaarheid van de boekhouding met die van andere besturen en organen te bevorderen, wordt de financiële rapportering en de boekhouding zo veel mogelijk gebaseerd op internationale standaarden, met name de IPSAS (International Public Sector Accounting Standards).

Eerdere boekhoudhervormingen werden te veel gebaseerd op de regels van de bedrijfsboekhouding. Aangezien deze bedrijfsboekhouding in grote mate fiscaal is geïnspireerd, zijn de rapporten bijgevolg niet op maat van de openbare sector opgesteld. Ze bevatten niet voldoende beleidsinformatie voor de mandatarissen en ze zijn bovendien te complex en te technisch.

De IPSAS worden uitgevaardigd door de International Public Sector Accounting Standards Board (IPSASB) en zijn een geheel van boekhoudnormen specifiek voor de publieke sector. Ze hebben vooralsnog alleen betrekking op financiële verantwoordingen. Het budgetgedeelte is nog in onderzoek.

De IPSAS zijn momenteel niet bindend, maar ze hebben wel een grote autoriteit. Reeds verschillende landen en onder meer drie belangrijke internationale organisaties, de Europese Unie, de NAVO

en de OESO, hebben de IPSAS expliciet aanvaard als normen voor hun financiële rapportering. Er mag dus verwacht worden dat de IPSAS in de nabije toekomst nog aan gezag en belang zullen winnen. De conformiteit van het voorontwerp met de IPSAS is getoetst door de vakgroep Accountancy en Bedrijfsfinanciering van de Universiteit Gent en dit onder de wetenschappelijke coördinatie van Prof. dr. J. Christiaens.

Evaluatie Nieuwe Gemeentebuchhouding en Nieuwe OCMW-Beleidsinstrumenten

Sinds 1995 passen de gemeenten de nieuwe gemeentebuchhouding (NGB) toe. In de OCMW's zijn de Nieuwe OCMW-Beleidsinstrumenten (NOB) ingevoerd in de periode 1998-2003.

Uit de evaluatie van beide hervormingen werden lessen getrokken voor een aantal aspecten van het voorontwerp:

- de beleidsrapporten moeten in functie staan van de informatiebehoeften van de raadsleden en niet in functie van het management of de controlerende instanties. De raadsleden zijn immers de hoofdgebruikers van deze rapporten;
- de beleidsmensen hebben in de eerste plaats nood aan beleidsinformatie en pas in tweede orde aan managementinformatie;
- sectorale rapporten moeten geïntegreerd zijn in de boekhouding;
- in de Nieuwe OCMW Boekhouding zijn de budgettaire verrichtingen een onderdeel van de algemene boekhouding en worden de ontvangsten en uitgaven er vervolgens uit gefilterd. Dit geeft aanleiding tot technisch ingewikkelde rapporten met weinig beleidsinformatie. In dat verband valt het systeem van de NGB te verkiezen waar de budgettaire verrichtingen afzonderlijk geregistreerd worden in een budgettair dagboek naast de algemene dagboeken;

- het is niet aangewezen om aan de besturen een heel gedetailleerd en ingewikkeld inventarissysteem op te leggen in functie van hun boekhouding zoals in de Nieuwe gemeenteboekhouding;
- de algemene boekhouding is onontbeerlijk als basis voor een managementinformatiesysteem;
- de rekeningenstelsels moeten voldoende gestandaardiseerd zijn om macro-economische beleidsinformatie te kunnen opbouwen;
- er moeten enkel kredieten toegerekend worden aan ontvangsten en uitgaven, niet aan afschrijvingen en andere niet-kasstromen;
- er moet in de rapporten een beter onderscheid zijn tussen de elementen die een formele beslissing van de raad inhouden en de ondersteunende detailinformatie.

Overleg werkveld

Tijdens de voorbereiding werd er regelmatig overleg gepleegd met vertegenwoordigers uit provincies, gemeenten en OCMW's, de VVSG, de VVP, met softwarehuizen, academici, consultants en andere overheidsinstanties zoals het Departement Financiën en Begroting van de Vlaamse overheid en de Nationale Bank van België. Naast de bovenvermelde elementen heeft de interactie in deze overlegorganen de inhoudelijke en formele vormgeving mee bepaald.

Voordelen nieuw systeem

Het voorontwerp verandert de cultuur van budgetteren radicaal van een input naar een outputsturing. De planning is dus

veel meer gericht op het bepalen van het beleid. Door de financiële vertaling van deze beleidsintenties krijgen de beleidsmensen een zicht op de beschikbare financiële beleidsruimte.

Aangezien de lokale beleidsmensen de nodige vrijheid moeten behouden inzake het bepalen van het beleid en ieder bestuur anders georganiseerd is, legt het voorontwerp dan ook geen keurslijf op maar reikt het een faciliterend kader aan.

Daarnaast biedt het nieuwe systeem nog een aantal andere voordelen:

Beter opvolgen beleid

De informatiebehoefte van de beleidsmensen zijn bepalend voor de inhoud van de beleidsrapporten (meerjarenplan, budget en jaarrekening) en voor de elementen van het registratiesysteem.

De inhoud van de beleidsrapporten staat daarom in het teken van twee belangrijke bevoegdheden van de raad:

- bepalen van het beleid en evalueren van de beleidsuitvoering;
- toekennen van autorisatie (het ter beschikking stellen van kredieten) en de bewaking ervan.

De beleidsmensen moeten over leesbare en begrijpelijke beleidsrapporten beschikken waarmee ze het gekozen beleid duidelijk kunnen definiëren, communiceren en de uitvoering ervan evalueren zodat het democratische debat binnen de lokale besturen transparanter wordt. Deze rapporten moeten de beleidsmensen helpen om hun beleidskeuzes en beslissingen beter te onderbouwen.

De beleidsrapporten bevatten in de eerste plaats de vertaling van de beleidskeuzes van de raad en vormen zo de basis van het lokaal beleid. Deze rapporten zijn dus ruimer dan louter een verzameling van financiële gegevens. Ze moeten toelaten het beleid te sturen en op te volgen.

Om de transparantie en de leesbaarheid te vergroten wordt er een duidelijk onderscheid gemaakt tussen enerzijds het eigenlijke rapport met de formele beslissing van de raad en anderzijds bijkomende informatie die nuttig is om de beslissing te onderbouwen en die opgenomen wordt in de toelichting bij het beleidsrapport. De beleidsrapporten mogen dus niet overlappen worden met technische informatie die bestemd is voor het management en voor de controlerende instanties. Deze belemmeren de leesbaarheid voor de beleidsmensen en voor de burgers.

De onderscheiden beleidsrapporten zijn in de plannings- en evaluatiefase ook zoveel mogelijk identiek opgebouwd inzake hun structuur, vorm en inhoud.

De beleidsrapporten zullen bovendien voor alle besturen (gemeenten, OCMW's

en provincies) dezelfde zijn. Dit zal alvast een pluspunt zijn voor de mandatarissen die in contact komen met de beleidsrapporten van diverse lokale en provinciale besturen, inclusief hun satellieten.

Beter opvolgen beheer

Naast de ondersteuning van het beleid moet het nieuwe systeem ook de basis vormen voor een goed beheer. Het voorontwerp zorgt ervoor dat het politieke en ambtelijke management over instrumenten beschikken om de gedelegeerde bevoegdheden op te volgen en zo hun organisatie onder controle te houden. De beheersrapporten zijn een belangrijk element van het internecontrolesysteem van het bestuur. Zij maken het immers mogelijk dat de toegekende delegaties aan de budgethouders kunnen opgevolgd worden en zijn een hulpmiddel voor de controle op de financiële procedures, in het bijzonder inzake het beheer van het budget.

Ruimte voor maatwerk

De besturen krijgen de vrijheid om de structuur van hun beleidsrapporten te enten op hun organisatie en om de inhoud ervan af te stemmen op de hoofdlijnen van hun beleid.

Bovendien zullen zij hun boekhouding kunnen aanpassen aan de interne en externe informatiebehoeften. Zo kunnen zij onder meer hun registraties uitbreiden met analytische gegevens in functie van hun eigen managementinformatiebehoeften of in functie van sectorale rapporteringen.

Planlastvermindering

De sectorale plannen zijn verwerkt in het financiële registratiesysteem en kunnen geïntegreerd worden in de beleidsrapporten.

Op deze wijze draagt het nieuwe financiële systeem bij tot planlastvermindering. Dit houdt onder meer in dat:

- de sectorale plannen kunnen ver-

werkt worden in het strategisch meerjarenplan;

- de financiële rapporten aan de subsidiërende entiteiten kunnen uit de boekhouding van de lokale besturen en provincies gehaald worden.

Bijdrage tot schaalvoordelen

Omdat de gemeente en het OCMW met hetzelfde financieel systeem zullen werken, kunnen zij hun financiële diensten nauwer laten samenwerken en op deze wijze schaalvoordelen en efficiëntiewinsten realiseren. Ook de samenwerking tussen andere diensten van de gemeente en het OCMW wordt daardoor gemakkelijker.

Versterking beleidsvoorbereidende rol Vlaamse overheid

Op basis van de ingezamelde informatie bij de lokale en provinciale besturen, zal de Vlaamse overheid haar beleid beter kunnen sturen en zal zij dankzij de digitale rapportering niet meer afhankelijk zijn van derden om analyses te maken. Zij zal jaarlijks de haar toegestuurde gegevens over de beleidsrapporten ook publiceren zodat de besturen zich onderling met elkaar vergelijken.

Krachtlijnen nieuw systeem

Beleidsfunctie beleidsrapporten

De organieke decreten bepalen dat de strategische nota van het meerjarenplan en de beleidsnota van het budget de beleidsdoelstellingen bevatten.

Volgens het voorontwerp moeten in de beleidsrapporten enkel de doelstellingen die de beleidsmensen zelf belangrijk vinden expliciet tot uitdrukking worden gebracht.

Voor deze 'prioritaire beleidsdoelstellingen' moeten ook de actieplannen

vermeld worden die het bestuur zal uitvoeren voor de realisatie ervan. Deze actieplannen worden vervolgens financieel vertaald zodat de beleidsmensen weten welk deel van de algemene middelen moet aangesproken worden voor de realisatie van elke doelstelling.

De andere beleidsdoelstellingen maken deel uit van het 'overige beleid' evenals de verrichtingen die niet in beleidsdoelstellingen werden vertaald. De besturen zijn dus niet verplicht om al hun verrichtingen in beleidsdoelstellingen op te nemen.

De beleidsdoelstellingen moeten kwalitatief en bij voorkeur ook kwantitatief beschreven worden. Ze omvatten dus ook niet-financiële indicatoren.

De financiële vertaling van de actieplannen gebeurt enkel op basis van kasstromen (transacties die op een bepaald moment een in- of uitgaande geldbeweging zullen veroorzaken) m.a.w. uitgaven en ontvangsten. Niet-kasstromen zoals bv. afschrijvingen worden dus niet opgenomen in de financiële vertaling van de actieplannen. Een politieke beleidskeuze wordt immers altijd genomen in functie van de in te zetten budgettaire middelen (kasstromen dus), en niet op basis van bv. de afschrijvingskosten die een investering zal veroorzaken.

In de jaarrekening wordt de mate van realisatie van de beleidsdoelstellingen en de actieplannen weergegeven. Ook in de jaarrekening worden de uitgevoerde actieplannen financieel vertaald en wordt dit vergeleken met het meerjarenplan en budget.

Autorisatiefunctie budget

Overeenkomstig de organieke decreten blijft het autoriserende karakter van het jaarlijkse budget behouden. De kredietbewaking zal evenwel minder detaillistisch opgelegd worden zodat de uitvoering van het budget flexibeler kan verlopen (zie punt over de functionele indeling).

De kredieten opgenomen in de financiële nota van het budget zijn in principe transactiekredieten. Dit zijn kredieten die gelden voor de transacties die in de loop van het boekjaar zullen plaatsvinden. Ze worden dus aangewend op het moment van de levering van de prestatie.

De organieke decreten bepalen evenwel dat investeringsenveloppen voor meerdere jaren geldig blijven. Daarom bevatten deze enveloppen naast de jaarlijkse transactiekredieten ook verbinteniskredieten. Deze zijn belangrijk voor de bewaking van het volledige investeringsproject.

Het budget zal enkel kredieten bevatten voor geplande ontvangsten en uitgaven. Bijgevolg zal het exploitatiebudget geen kredieten bevatten voor niet-kaskosten (zoals afschrijvingen van activa) en niet-kasopbrengsten (zoals verrekeningen van investeringssubsidies). Dit heeft immers geen zin daar dit zuiver boekhoudkundige verrichtingen betreft die het gevolg zijn van beslissingen uit het verleden.

Functionele indeling

Vandaag werken de gemeenten en provincies met een centraal opgelegde functionele indeling in beleidssectoren. Die strookt vaak totaal niet met het organogram van het bestuur. Dit centrale opgelegde systeem laat wel een goede statistische gegevensverzameling toe. In de OCMW's is het net andersom, die kunnen de (boekhoudkundige) activiteiten centra grotendeels vrij kiezen en invullen en er een eigen codering aan geven. Het financiële systeem kan dus worden aangepast aan het organogram, maar het is moeilijk om macro-economische informatie op te bouwen en om de activiteiten van de OCMW's onderling te vergelijken.

Het voorontwerp probeert bovenstaande voordelen te behouden en de nadelen te vermijden. De functionele indeling zal gestandaardiseerd worden door het gebruik van beleidsvelden. Het niveau van

standaardisatie moet enerzijds garanderen dat de Vlaamse overheid over de gewenste beleidsinformatie kan beschikken, maar anderzijds aan de lokale besturen toch een flexibel beheer toelaten. Een bestuur kan daarvoor die beleidsvelden naar eigen voorkeur verder onderverdelen in beleidsitems (bv. sport onderverdelen in recreatiesport en competitiesport, of in zaalsporten en buitensporten...).

Daarnaast kan een bestuur de beleidsvelden naar eigen inzicht groeperen in beleidsdomeinen (bv. vrije tijd). De besturen krijgen dus de mogelijkheid om via de zelf opgezette beleidsdomeinen het registratiesysteem te laten aansluiten bij het eigen organogram.

Deze indeling in beleidsdomeinen is ook belangrijk voor de kredietbewaking. Deze zal voortaan minder detaillistisch opgelegd worden. De uitgavenkredieten inzake exploitatie bijvoorbeeld zullen enkel op het totaal van de uitgaven van een beleidsdomein limitatief van aard zijn.

Eén registratiesysteem, meerdere soorten rapporten

Uit het officiële registratiesysteem worden verschillende soorten rapporten gegenereerd:

- **Beleidsrapporten: meerjarenplan, budget, jaarrekening.** Het zijn die rapporten waarover de beslissingsbevoegdheid uitdrukkelijk aan de raad toekomt. De beleidsrapporten staan dan ook in functie van die beleidsbeslissingen, en dus niet in functie van bv. de informatiebehoefte van het management of van de Vlaamse overheid. Deze beleidsrapporten worden niet overladen met allerlei ingewikkelde schema's of modellen, maar ze worden beperkt tot wat nodig is voor de besluitvorming. De overige gegevens zitten dan in de toelichting.
- **Beheersrapporten.** Deze beheersrapporten worden vooral gemaakt in functie van de opvolging van

het (gedelegeerde) budgethouderschap. Het voorontwerp legt hierover geen gedetailleerde regels op, maar geeft enkel het kader aan dat verder moet uitgewerkt worden in het interne controlesysteem van elk bestuur.

- **Digitale rapportering aan de Vlaamse overheid inzake de meerjarenplannen, de budgetten en de jaarrekeningen.** Deze digitale informatieverstrekking staat vooral in functie van de informatie-behoeften van de Vlaamse overheid inzake beleidsinformatie en in het kader van ESR95-verplichtingen.
- **Sectorale rapporten opgelegd door de erkennende en subsidiërende overheden.** De sectorale rapporten, zoals ze gevraagd worden door de functioneel bevoegde ministers, kunnen gegenereerd worden uit het registratiesysteem zonder dat dit een bijkomende belasting vormt voor de besturen. Op deze wijze draagt het registratiesysteem bij tot de realisatie van de te verwachten planlastvermindering en streeft zo een evenwicht na tussen de baten en de lasten van de de sectorale plannen (zie ook punt over planlastvermindering).
- **Fiscale rapporten.** (bv. voor de btw-aangifte)
- **Managementrapportering.** Het officiële registratiesysteem kan door elk bestuur naar eigen goeddunken uitgebreid worden zodat het de basis vormt voor haar managementinformatiesysteem (MIS) en managementrapportering. Omdat het managen van een organisatie maatwerk impliceert, worden hiervoor geen regels opgelegd en kan het bestuur zelf beslissen welke managementinformatie het wil genereren. Besturen kunnen en moeten een MIS in de eerste plaats dus zelf uitbouwen.

Boekhouding volgens methode dubbel boekhouden

Zoals bepaald in de organieke decreten, moeten de besturen een boekhouding voeren volgens de methode van het dubbel boekhouden. Deze methode wordt meestal gebruikt bij een algemene boekhouding.

Dit hoeft evenwel niet te betekenen dat de budgettaire boekhouding, gebaseerd op ontvangsten en uitgaven, verlaten wordt. Een budgettaire boekhouding is immers essentieel om de beleids- en de autorisatiefunctie van de beleidsrapporten te vervullen.

Het voeren van zowel een algemene als een budgettaire boekhouding hoeft niet noodzakelijk een bijkomende last te betekenen voor de besturen. Dit kan immers gemakkelijk gerealiseerd worden door de verrichtingen tegelijkertijd in enerzijds een budgettair dagboek en anderzijds in een algemeen dagboek te registreren. Deze dubbele registratie gebeurt automatisch zonder dat de gebruikers daarmee belast worden.

Op deze wijze dient de boekhouding niet alleen de beleids- en autorisatiefunctie van de beleidsrapporten, maar blijven ook de voordelen van de algemene boekhouding behouden.

De algemene boekhouding zorgt er voor dat de lokale besturen kunnen voldoen aan interne en externe informatiebehoeften en rapporteringsverplichtingen:

- het opstellen van sectorale rapporten. Sommige erkennende en subsidiërende entiteiten verplichten de besturen om voor (een gedeelte van) hun bestuur een balans en/of een resultatenrekening op te stellen;
- het leveren van de financiële informatie in het kader van ESR95. Deze informatie kan maar moeizaam bezorgd worden vanuit een loutere kasboekhouding. Bovendien is ze dan verre van volledig en juist. De

ESR-regels sluiten immers veel dichter aan bij de aanrekeningsregels van een algemene boekhouding;

- het uitbouwen van een eigen managementinformatiesysteem (MIS). Besturen kunnen zowel de budgettaire als de algemene boekhouding uitbreiden met meer analytische elementen in functie van de eigen informatiebehoeften. Naast de raden hebben zowel het politieke als het ambtelijke management nood aan financiële informatie voor een goed beheer van de diensten (rendement, kwaliteit, kwantiteit, kostenbeheersing...). Het MIS heeft voor de besturen een toegevoegde waarde door het detailinzicht en de frequente rapporteringsmogelijkheden;
- de Vlaamse overheid als beleidsvoorbereider haalt ook uit de algemene boekhouding heel wat beleids- en statistische informatie;

Een algemene boekhouding beheert meer informatie over het patrimonium van de besturen. Ze biedt een geïntegreerd inzicht in de samenhang tussen kosten, opbrengsten, schulden en vorderingen. Zonder een algemene boekhouding moet er nog heel wat informatie extracomptabel opgevolgd worden zoals:

- het saldo van de schulden, onder meer noodzakelijk in functie van ESR95;
- toekomstige financiële risico's, zoals de pensioenverplichtingen voor hun (politiek) personeel;
- de waarde van de activa, in het bijzonder deze van de financiële vaste activa die belangrijk zijn in functie van ESR95...De besturen hebben in het verleden grote inspanningen gedaan om hun patrimonium te inventariseren. Door het blijven voeren van een algemene boekhouding zal deze inspanning niet verloren gaan;

De algemene boekhouding heeft als voordeel dat het systeem al lang bestaat en zijn deugdelijkheid bewezen heeft en dat de techniek door velen gekend is.

Door het voeren van een algemene boekhouding worden niet alleen de aanbevelingen van de Raad van Europa gevolgd, maar ook de internationale tendens inzake overheidsboekhouding. Bovendien kunnen hiervoor de internationale standaarden worden gebruikt.

Dit betekent evenwel niet dat de beleidsmensen geconfronteerd moeten worden met de technische aspecten van de algemene boekhouding. Bovendien impliceert het gebruik van een algemene boekhouding zeker niet het behoud van sommige negatieve eigenschappen die de beleidsmensen nu ervaren in de huidige beleidsrapporten:

- de overvloed aan balansen en resultatenrekeningen in de beleidsrapporten, zoals in de NOB;
- een ingewikkeld en gedetailleerd inventarissysteem, zoals in de NGB.

Financieel evenwicht

Het voorontwerp werkt met een dubbel evenwichtscriterium. Enerzijds moeten de besturen jaarlijks een positief resultaat op kasbasis kunnen voorleggen (inclusief eventuele kasoverschotten van vo-

rige jaren). Daarnaast wordt het begrip autofinancieringsmarge ingevoerd. De autofinancieringsmarge is wat overblijft nadat een bestuur uit het saldo van exploitatie-uitgaven en -ontvangsten ook de periodieke leninglasten heeft betaald. De autofinancieringsmarge mag in een bepaald jaar negatief zijn (het exploitatiesaldo volstaat dan niet om intresten en aflossingen te betalen), op voorwaarde dat het op het einde van de planingsperiode ten minste positief is.

Voortaan zullen de lokale besturen leningen aangaan in functie van hun thesaurietoestand en niet langer omwille van de financiering van een specifieke investering. Dit laatste leidt immers tot inefficiënt thesauriebeheer.

Bepaling gemeentelijke bijdrage OCMW

Momenteel wordt de gemeentelijke bijdrage aan het OCMW officieel bepaald op basis van zeer technische en ingewikkelde officiële schema's die door veel beleidsmensen niet begrepen worden. In de praktijk streven de beleidsmensen van de gemeente en het OCMW hierover dan

ook meestal een consensus na. De officiële schema's worden dan bijgestuurd op basis van deze consensus. Eigenlijk is dit de meest logische werkwijze. Ook voor andere beleidssectoren, zoals bijvoorbeeld cultuur, zal bij consensus binnen de meerderheid bepaald worden welk aandeel uit de algemene middelen aan elke sector zal besteed worden.

In het voorontwerp wordt daarom de ingewikkelde technische berekening weggelaten en zal de gemeentelijke bijdrage in de eerste plaats bepaald worden op basis van een consensus tussen de gemeente en het OCMW.

Vervolgens moet er wel nagegaan worden of het meerjarenplan van het OCMW, op basis van deze gemeentelijke bijdrage, financieel in evenwicht is.

Hiervoor worden in principe dezelfde indicatoren gebruikt als voor het financieel evenwicht van de gemeenten en provincies, met dien verstande dat er nog een derde criterium wordt aan toegevoegd. Deze derde indicator dient om te vermijden dat het OCMW door de gemeente zou verplicht worden om haar activa te verkopen om financieel in evenwicht te blijven. ■

Meer informatie

Op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, onder de sectie 'financiën en fiscaliteit', subsectie 'Beleids- en Beheerscyclus', kan u het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering en het bijhorende verslag raadplegen. Eveneens kunt u de voorontwerpen van de schema's van het meerjarenplan, het budget, de jaarrekening en de rekeningenstelsels bekijken. Ook ondersteunend materiaal bij deze voorontwerpen is beschikbaar.

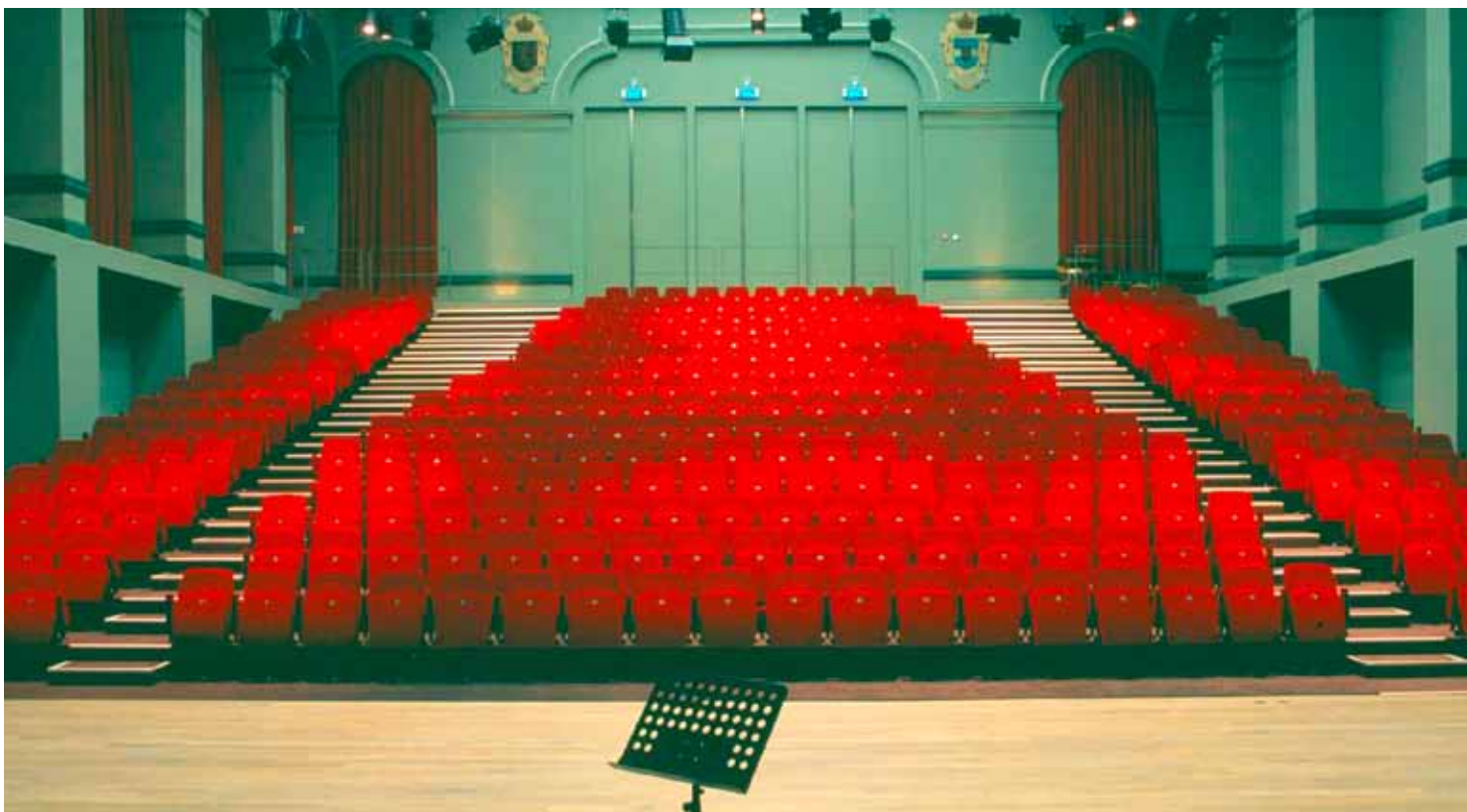
Verzelfstandiging en het decreet lokaal cultuurbeleid: een opportuniteit?

Beheersvormen voor bibliotheken, gemeenschapscentra, cultuurcentra en intergemeentelijk overleg voor cultuur

In de cultuursector is het bestaan van verzelfstandigde structuren heel gewoon. Sinds lange tijd zijn er in dit domein on-telbare vzw's werkzaam, al dan niet met een band met een lokaal bestuur. In sommige gevallen is er sectorwetgeving die deze vzw's toelaat of de vzw-vorm als subsidievoorwaarde oplegde.

Het lijkt dan ook niet onmiddellijk evident dat het Gemeentedecreet deze bestaande structuren kan verplichten te veranderen, terwijl de Nieuwe Gemeentewet hen schijnbaar ongemoeid liet.

De Vlaamse decreetgever kan echter wel degelijk regelen onder welke voorwaarden gemeenten taken van gemeentelijk belang kunnen overdragen aan andere rechtspersonen en onder welke voorwaarden de gemeente haar budgetten kan spenderen. De Grondwet stelt immers dat gemeentelijke bevoegdheden door de gemeentelijke organen moeten worden uitgeoefend, behalve indien een wet de toelating geeft en de randvoorwaarden bepaalt voor delegatie of verzelfstandiging.

- **Gemeentelijk beheer:** centraal beheer door de gemeente zonder enige vorm van verzelfstandiging.
- **Budgethouderschap:** bijzondere vorm van delegatie
- **Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA):** een vorm van verzelfstandiging zonder eigen rechtspersoonlijkheid, belast met welbepaalde beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang en met een operationele autonomie.
- **Autonoom Gemeentebedrijf (AGB) 'oude stijl':** bestaande publiekrechtelijke verzelfstandigingsvorm sinds 1995 opgenomen in de Nieuwe Gemeentewet; oorspronkelijk bedoeld voor de havenbedrijven, maar later ook uitgebreid naar andere sectoren voor het beheer van o.a. infrastructuur.
- **Autonoom Gemeentebedrijf (AGB) 'nieuwe stijl':** een publiekrechtelijke vorm van verzelfstandiging met eigen rechtspersoonlijkheid, belast met welbepaalde beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang, die tevens betrokken kunnen worden bij de beleidsuitvoering. Een AGB 'nieuwe stijl', opgericht na 1 januari 2007, kan zowel de infrastructuur als de werking van een cultuurcentrum opnemen en volgt de regels van het gemeentedecreet.
- **Programma-vzw:** vzw belast met financiering en programmering van gemeenschaps- of cultuurcentra. Alle andere aspecten van het beheer vallen onder het gemeentelijk beheer.
- **'Volledige' vzw:** vzw belast met het volledige beheer van het gemeenschaps- of cultuurcentrum.
- **Private EVA (Extern verzelfstandigd agentschap):** een privaatrechtelijke vorm van verzelfstandiging, belast met welbepaalde beleidsuitvoerende taken van gemeentelijk belang, die tevens betrokken kunnen worden bij de beleidsvoorbereiding. Voorbeelden vzw, stichting.

Het Gemeentedecreet heeft een duidelijke keuze gemaakt om enerzijds meer mogelijkheden van verzelfstandiging aan te bieden, en anderzijds alle niet voorziene participaties of verzelfstandigingen te verbieden. Het Gemeentedecreet verplicht in principe niet om één van de daar voorziene beheersvormen te kiezen wanneer een specifieke wet een andere beheersvorm mogelijk maakt bij het beheren van een bepaalde gemeentelijke dienst. Voor wat betreft het beheer van de bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra is er geen dergelijke specifieke wettelijke of decretale grondslag. Weliswaar moet het Cultuurpact gerespecteerd worden voor de samenstelling van de beheersorganen.

Terwijl het onder de Nieuwe Gemeentewet nog onduidelijk was wat kon en niet, is dit nu veel minder het geval. Dit leidt er toe dat heel wat bestaande structuren die een significante band met de gemeente hebben, zich zullen moeten aanpassen aan de mogelijkheden van het Gemeentedecreet. Anderzijds betekent het keuzepalet van verzelfstandiging in het Gemeentedecreet ook dat er zich

nieuwe opportuniteiten voordoen in de cultuursector waar er voorheen geen mogelijkheden waren.

Hieronder wordt overlopen welke structuren in de sector lokaal cultuurbeleid moeten hervormd worden, welke de aangevoerde vormen lijken, wanneer dit moet gebeuren en hoe bij deze omvorming het Cultuurpact kan gerespecteerd worden.

Dit artikel werd opgemaakt in een samenwerking tussen het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen en focust zich in de eerste plaats op de structuren waarvoor de gemeente subsidie kan aanvragen op basis van het decreet en het besluit lokaal cultuurbeleid.

Bestaande structuren in de sector lokaal cultuurbeleid

Bibliotheken

Bibliotheken werden tot voor kort bijna allemaal centraal d.w.z. gemeentelijk beheerd. Daarnaast zijn er ook twee voorbeelden van intergemeentelijk beheer met rechtspersoonlijkheid¹.

Gemeenschapscentra

Gemeenschapscentra werden meestal gemeentelijk beheerd, maar er bestaat in deze sector een traditie om een deel van de activiteiten te beheren in een aparte vzw, in het jargon vaak programma-vzw of vzw-programmering genoemd. De keuze voor een dergelijke vzw werd ingegeven door de wens de financiële transacties die samenhangen met zaalverhuur, ticketverkoop, betaling van artiesten, vlotter af te handelen, los van de vaak loggere gemeentelijke financiële regeling.

Cultuurcentra

De sector van de cultuurcentra kent van oudsher verschillende beheersvormen naast elkaar: gemeentelijk beheer, gemeentelijk beheer met programma-vzw of een 'volledige' vzw.

Intergemeentelijk overleg

Met het oog op een structurele samenwerking voor afstemming van het cultureel aanbod en de cultuurcommunicatie kunnen gemeenten een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid oprichten en kunnen zij een subsidie aanvragen². Er zijn met dit doel een zevental projectverenigingen

¹ De opdrachthoudende vereniging IVEBIC met de gemeenten Hemiksem en Schelle en de opdrachthoudende vereniging HABOBIB met de gemeenten Haacht en Boortmeerbeek.

opgericht conform het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking.

Mogelijkheden verzelfstandiging na gemeentedecreet

Welke vormen kunnen nog steeds?

Het spreekt voor zich dat het **gemeentelijk beheer**, de keuze om niet te verzelfstandigen, steeds mogelijk blijft. Daarnaast kunnen AGB's die werden opgericht op basis van de Nieuwe Gemeentewet blijven bestaan, mits zij hun statuten aanpassen aan de nieuwe bepalingen van het gemeentedecreet.

Artikel 195 van het gemeentedecreet voorziet dat sommige 'oude' structuren niet omgevormd moeten worden omdat ze **géén taken van gemeentelijk belang** uitoefenen. Een participatie van een gemeente (als rechtspersoon of via vertegenwoordigers) in een **vzw die niet belast is met een uitvoerende taak van gemeentelijk belang** kan aldus blijven bestaan. De gemeente zal in dit geval wel met een gewone gemeenteraadsbeslissing moeten motiveren dat het een participatie op grond van artikel 195 van het gemeentedecreet betreft en dat de voorwaarden die daar gesteld worden zijn nageleefd. Indien er één of meer vermoedens van artikel 225 van het gemeentedecreet² spelen zullen deze in dezelfde beslissing moeten worden weergelegd. Hoe meer vermoedens vervuld zijn, hoe moeilijker het wordt om te stellen dat er geen overdracht is van een taak van gemeentelijk belang. De memorie van toelichting bij het artikel 195 geeft als aanvaardbaar voorbeeld de situatie dat een gemeente met één of enkele vertegenwoordigers deelneemt in sport- of culturele verenigingen om coördinerend op te treden of voeling te houden met het gemeentelijk verenigingsleven. Ook kan gedacht worden aan de deelname in allerlei overlegfora. Het lijkt echter evi-

dent dat het beheer van bibliotheken, gemeenschaps- en cultuurcentra een taak is van gemeentelijk belang en dus niet onder artikel 195 valt.

Intergemeentelijke samenwerking binnen het kader van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking is en blijft mogelijk voor het beheer van een bibliotheek, een gemeenschapscentrum of voor de afstemming van het cultuuraanbod en de communicatie.

Welke vormen zijn nieuw?

Het gemeentedecreet biedt nieuwe kansen tot verzelfstandiging. In volgorde van minder naar meer verzelfstandiging bestaat er enerzijds de keuze bij intern gemeentelijk beheer tussen **budgethouderschap** en **IVA** en anderzijds bij extern beheer tussen de publiekrechtelijke vorm **AGB** en de **privaatrechtelijke EVA**. Alhoewel het AGB een bestaande structuur is, zijn de mogelijkheden nu veel uitgebreider omdat een AGB nu voor alle taken van gemeentelijk belang kan worden opgericht, terwijl een AGB onder de Nieuwe Gemeentewet enkel voor activiteiten van industriële of commerciële aard kon worden opgericht⁴. Voor de culturele sector opent dit nieuwe mogelijkheden. Daar waar voor 1 januari 2007 enkel de infrastructuur in het AGB kon worden opgenomen, kan nu de werking van het cultuurcentrum, gemeenschapscentrum of bibliotheek zelf worden ondergebracht in het AGB.

Belangrijk bij de keuze van verzelfstandiging is dat de gemeente een gemotiveerde keuze maakt en heel wat argumenten kunnen hierbij een rol spelen. Wij verwijzen hiervoor onder meer naar het afwegingskader uitgewerkt door de VVSG⁵.

Welke vormen kunnen niet meer?

Het Gemeentedecreet houdt in dat u als gemeente geen **gewone vzw's** meer mag oprichten die kaderen in de uitvoering van het gemeentelijk beleid en niet als

EVA georganiseerd zijn. Een nieuwe programma-vzw of 'volledige' vzw oprichten is nog mogelijk, mits de randvoorwaarden van het Gemeentedecreet worden gerespecteerd⁴ en de Vlaamse Regering zijn goedkeuring heeft gegeven.

Bestaande programma-vzw's en gemeenschaps- en cultuurcentra in de vorm van een 'volledige' vzw kunnen enkel blijven bestaan indien zij zich via statutenwijziging omvormen tot een EVA conform het gemeentedecreet. Concreet betreft het vooral een wijziging in samenstelling van de organen. Deze vzw's kunnen ook ontbonden worden wanneer de voorkeur uitgaat naar een andere vorm van beheer.

Autonome gemeentebedrijven kunnen gewoon blijven bestaan, maar moeten hun statuten aanpassen aan de nieuwe regels van het gemeentedecreet met een statutenwijziging voor 1 januari 2013.

Tendensen bij verzelfstandiging lokaal cultuurbeleid

Bibliotheken

In principe kan bibliotheekwerking in aanmerking komen voor alle vormen van verzelfstandiging en intergemeentelijke samenwerking. Zowel budgethouderschap, IVA, AGB en private EVA behoren tot de mogelijkheden.

Sinds 1 januari 2007 kan de werking van een openbare bibliotheek ondergebracht worden in een AGB. Vooral wanneer een gemeente grote verbouwingen wenst te doen aan de bibliotheek lijkt een AGB mogelijkheden te bieden.

Een private EVA lijkt hier dan weer minder opportuun omdat bij een bibliotheek geen traditie bestaat in het betrekken van externe partners.

Gemeenschapscentra en cultuurcentra

De werking van gemeenschaps- en cultuurcentra komt in aanmerking voor alle mogelijke vormen van verzelfstandiging.

² Titel IV, Hoofdstuk IV van het decreet lokaal cultuurbeleid en Hoofdstuk V van het besluit lokaal cultuurbeleid.

³ Meer dan de helft van de middelen, meer dan de helft van de bestuurders of meer dan de helft van de stemmen.

⁴ KB van 10 april 1995 tot bepaling van de activiteiten van industriële of commerciële aard waarvoor de gemeenteraad een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid kan oprichten (opgeheven door het Gemeentedecreet)

⁵ www.vvsg.be>werking en organisatie>verzelfstandiging>documenten>afwegingskader W. Rasschaert en S. Verlinden, "Interne en externe verzelfstandiging: over het waarom...een aantal overwegingen", Verzelfstandiging en samenwerking op lokaal vlak, Politeia, p. 1.2/0.

Het verbod om een vzw op te richten voor een gemeenschapscentrum zoals voorzien was in het uitvoeringsbesluit van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, is opgeheven vanaf 1 januari 2008.

Vooraf in gemeenten waar er al een vzw-structuur was en er verschillende externe (private) partners worden betrokken of de betrokkenheid met het werkveld sterk verankerd is in de vzw zelf, wordt de piste van de private EVA in vzw-vorm gevolgd. Niettemin moet de gemeente ook hier even stilstaan bij de andere opties in het gemeentedecreet alvorens een omvorming te doen naar een private EVA.

Daar waar er gewerkt werd met een programma-vzw kan het IVA of het budgethouderschap misschien voor de gewenste financiële soepelheid zorgen. Ook een private EVA is echter mogelijk voor een eventuele verderzetting van de programma-vzw.

Gezamenlijk beheer en voorwaarden voor subsidie

Het is zowel mogelijk om voor elke tak (sport, jeugd, bibliotheek, cultuurcentrum) een aparte structuur op te richten, als alles te combineren in één IVA, AGB of private EVA. Indien een gemeente momenteel nog werkt met verschillende oude vzw's heeft de gemeente zowel de keuze om evenveel AGB/vzw's op te richten of om te vormen of alles te groeperen in één AGB of vzw.

Indien meerdere sectoren worden gegroepeerd is het echter belangrijk dat bij de uitwerking vooraf aandacht wordt besteed aan de subsidievoorwaarden in het decreet lokaal cultuurbeleid:

- De **verantwoording van de uitgaven** voor de subsidie moet nog steeds per sector gebeuren zodat de nodige verantwoordingsstukken en gegevens kunnen worden ingevuld. Om dit op een eenvoudige wijze te kunnen blijven doen, adviseren wij om op een voldoende transparante manier alle gegevens per instelling

(cultuurcentrum, bibliotheek...) bij te houden en dit principe in de beheers- of samenwerkingsovereenkomst op te nemen.

- De gegevensregistratie moet apart gebeuren. Dit betekent dat de **financiële gegevens en personeelsgegevens** moeten versleuteld worden per sector. Ook dit principe opnemen in de statuten en beheersovereenkomst vergemakkelijkt het werken.
- Het cultuurcentrum moet nog steeds beheerder zijn van bepaalde **infrastructuur** (voorwaarden per categorie: schouwburg, polyvalente zaal, tentoonstellingsruimte, lokalen voor cultureel gebruik⁷). Dit heeft ook consequenties voor de **registratie van de activiteiten** van het cultuurcentrum. De eigen activiteiten worden immers opgedeeld naargelang de locatie waar ze georganiseerd worden (intra muros, extra muros en in openlucht). Ook de registratie van de receptieve activiteiten wordt afgebakend aan de hand van de infrastructuur van het cultuurcentrum (enkel receptieve activiteiten die plaats vinden in de infrastructuur van het cultuurcentrum worden meegeteld).

Bestaande structuren omvormen

Wanneer een bestaande verzelfstandigingsvorm moet worden aangepast aan de nieuwe regels in het gemeentedecreet, dient de gemeenteraad een beslissing te nemen vóór 1 januari 2013⁸. De goedkeuring door de Vlaamse Regering kan eventueel wel na 1 januari 2013 liggen. Indien de ontwerpdocumenten betreffende de omvorming reeds informeel groen licht kregen door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, kan de formele goedkeuring door de Vlaamse Regering uitzonderlijk wel na 1 januari 2013 liggen. Tijdig indienen is de boodschap.

Wanneer een **bestaande vzw** omvormt tot een private EVA, moet de vzw niet vereffend worden, maar moeten de statuten worden gewijzigd. Alvorens de algemene vergadering de statuten wijzigt, wordt een goedkeuring aan de Vlaamse Regering gevraagd op basis van het ontwerp van statuten en een motiveringsnota⁹. Achteraf stuurt u nog een kopie van de samenwerkingsovereenkomst naar de provinciegouverneur.

Wanneer u een **oud AGB** omvormt tot een nieuw AGB, kan dit met een statutenwijziging goedgekeurd door de raad van bestuur en de gemeenteraad voor 1 januari 2013. Hier geldt geen sperperiode. Bij deze beslissingen is geen aparte motiveringsnota van het college vereist zoals bij de oprichting van een nieuw AGB, maar volstaat een gewone motivering van de beslissing met een positieve evaluatie van de huidige werking. Indien door de omvorming de samenstelling van de organen wijzigt, zal opnieuw moeten bekeken worden hoe het Cultuurpact kan gerespecteerd worden. Gelijktijdig kan over een beheersovereenkomst worden beslist waarvan zowel een kopie aan de Vlaamse Regering als aan de provinciegouverneur wordt bezorgd.

Nieuwe structuren oprichten

Indien u als gemeente een **nieuwe IVA** opricht, is er een oprichtingsbesluit nodig van de gemeenteraad met beschrijving van de opdrachten en de graad van autonomie. Dit besluit wordt aan de provinciegouverneur toegezonden. De beheersovereenkomst wordt dan weer ter informatie aan de Vlaamse Regering bezorgd.

Indien u als gemeente een **nieuwe EVA of AGB** wenst op te richten, dan kan dit enkel nog binnen de mogelijkheden van het gemeentedecreet. Bij nieuwe oprichtingen geldt er een sperperiode in het jaar 2012 waardoor er in die periode geen nieuwe oprichtingsbeslissingen mogen gebeuren.

⁶ Art. 225 tot 230 gemeentedecreet en art. 245 tot 247 Gemeentedecreet.

⁷ Art. 32 Besluit lokaal cultuurbeleid

⁸ Art. 310 Gemeentedecreet

⁹ A. CHRISTIAENS, "Gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap: toekomst voor de gemeentelijke vzw?", BinnenBand, oktober 2008, nr. 58, p. 30.

Deze sperperiode geldt echter niet wanneer een oude vzw of AGB zich verplicht moeten omvormen¹⁰. Artikel 310 van het gemeentedecreet heeft dus voorrang op de in artikel 227 bepaalde sperperiode. Bij nieuwe structuren is een goede motiveringsnota belangrijk. In deze nota moet worden aangetoond dat het beheer binnen de gemeente, of binnen een AGB niet dezelfde voordelen kan bieden als bij een private EVA. Een dossier bestaande uit de gemeenteraadsbeslissing, de statuten en een motiveringsnota goedgekeurd door het college, worden ter goedkeuring voorgelegd aan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur.

Aan het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk bezorgt u enkel algemene gegevens zodra die in het kader van de gevensregistratie worden opgevraagd.

Verzelfstandiging en het Cultuurpact

Het decreet en besluit lokaal cultuurbeleid bepalen dat het beheersorgaan van de gemeentelijke openbare bibliotheek, het gemeenschaps- en cultuurcentrum conform het Cultuurpact moet zijn samengesteld. Sinds 1 januari 2007 wordt niet verder gespecificeerd welke van de drie opties van het Cultuurpact in aanmerking komen. Enkel de bepalingen in het gemeentedecreet kunnen er voor zorgen dat niet elke samenstelling in de praktijk mogelijk is.

- De volledig politieke verdeling van artikel 9a van het Cultuurpact is in elke interne en externe verzelfstandigingsformule mogelijk.
- Tot 1 juli 2009 kon het beheersorgaan (raad van bestuur) van een AGB en private EVA volgens de formule 9b worden samengesteld. Voor het AGB was er wel de beperking tot 12 bestuurders. Door de wijziging in het reparatiedecreet van 23 januari 2009 van het Gemeentedecreet, is de formule 9b echter bijna onmogelijk

geworden in een AGB en bemoeilijkt voor de private EVA.

- De formule 9c is nooit mogelijk bij een AGB omdat in elk geval de voorzitter van de raad van bestuur een lid van het college van burgemeester en schepenen moet zijn. In een private EVA is 9c theoretisch wel mogelijk omdat de bestuurders geen gemeenteraadsleden moeten zijn. De meerderheid van de bestuurders moet echter voorgedragen worden door de politieke fracties in de gemeenteraad. Het lijkt onrealistisch dat de fracties enkel niet politiek gerelateerde personen zouden voordragen. Daarnaast kunnen we de bedenking maken dat deze bestuurders door hun voordracht zelf een politieke stempel krijgen die hun onafhankelijkheid in het gedrang kan brengen.

Contactpersonen

Agentschap voor Binnenlands Bestuur

Website:

www.binnenland.vlaanderen.be

Algemeen

Anneleen Christiaens 02 553 39 59
anneleen.christiaens@bz.vlaanderen.be
Marc Verhulst 02 553 01 99
marc.verhulst@bz.vlaanderen.be

Personeel

Ivo Driesen 02 553 39 99
ivo.driesen@bz.vlaanderen.be

Financiën

Mario Fockenier 02 553 38 55
mario.fockenier@bz.vlaanderen.be
Rudi Hellebosch 02 553 35 14
rudi.hellebosch@bz.vlaanderen.be

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen

Afdeling Volksontwikkeling en lokaal cultuurbeleid

Team decreet lokaal cultuurbeleid

Website:

www.sociaalcultureel.be en dan naar afdeling VOLC

Algemeen

Mia De Smedt 02 553 41 98
mia.desmedt@cjsm.vlaanderen.be

Cultuurcentra

Andy Vandervoort 02 553 42 17
andy.vandervoort@cjsm.vlaanderen.be
Christine Van de Steene 02 553 42 61
christine.vandesteene@cjsm.vlaanderen.be

Bibliotheken

Maarten Vandekerckhove 02 553 42 29
maarten.vandekerckhove@cjsm.vlaanderen.be
Wouter Van den Driessche 02 553 41 18
wouter.vandendriessche@cjsm.vlaanderen.be

Lokaal cultuurbeleid

Katia De Vos 02 553 41 97
katia.devos@cjsm.vlaanderen.be

Wetgeving

- Gemeentedecreet: gemeentedecreet van 15 juli 2005 zoals laatst gewijzigd bij decreet van 23 januari 2009. Belangrijke wijzigingen over verzelfstandiging traden in werking op 1 juli 2009.
- Decreet lokaal cultuurbeleid: decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals laatst gewijzigd bij decreet van 13 juli 2007.
- Besluit lokaal cultuurbeleid: besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2002 ter uitvoering van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals laatst gewijzigd bij decreet van 7 december 2007
- Cultuurpact: decreet van 28 januari 1974 betreffende het cultuurpact.

¹⁰ Omzendbrief BB 2009/02, pagina 39.

Mogelijke beheersvormen bij lokaal cultuurbeleid volgens het gemeentedecreet

	Nu (overgangperiode)	Na de overgangperiode (na 1/1/2013)
Gemeentelijk beheer	ja	ja
Budgethouderschap	ja	ja
IVA	ja	ja
AGB 'oude stijl'	ja	ja, indien omgevormd via statutenwijziging
AGB 'nieuwe stijl'	ja	ja
Programma-vzw	ja	ja, maar in de vorm van een private EVA
'Volledige' vzw	ja	ja, maar in de vorm van een private EVA

Toepassing Cultuurpact

Beheersvorm	Mogelijke formules	Opmerking
Gemeentelijk beheer	9a, 9b, 9c	
Budgethouderschap	9a, 9b, 9c	
IVA	9a, 9b, 9c	
AGB 'nieuwe stijl'	9a, 9b	9b is moeilijk omdat het max. aantal bestuurders 12 is en ze sinds 1/7/09 allemaal door een fractie moeten worden aangeduid
Private EVA (vb. vzw)	9a, 9b, 9c	9c is moeilijk omdat de meerderheid van de bestuurders na 1/07/09 door de fracties moet worden voorgedragen

De beheersorganen van culturele overheidsinfrastructuren, instellingen en diensten, moeten volgens artikel 9 van het Cultuurpact worden samengesteld. Er worden 3 mogelijke samenstellingen opgesomd die afgekort 9a (zuiver politieke samenstelling volgens evenredigheid, met daarnaast een vaste commissie van advies bestaande uit gebruikers en filosofische en ideologische strekkingen), 9b (gemengde samenstelling van politieke afgevaardigden en vertegenwoordigers van gebruikers en strekkingen) en 9c (enkel specialisten en gebruikers) genoemd worden.

Els Verhasselt: coördinator - Data-Analyse & GIS, Annelies Van Steenberge: databeheerder - Data-Analyse & GIS, Erik Dirix: Data en Analyse Armoede - Data-Analyse & GIS, Els Bauwens: Onderzoek en Indicatoren - Data-Analyse & GIS, Hilde Schelfaut, Studiedienst Vlaamse Regering, domeinverantwoordelijke Steden- en Plattelandsbeleid, Luk Bral, Studiedienst Vlaamse Regering, coördinator Monitoring, Stefaan Tubex, Ann Vanderhasselt

Data-Analyse & GIS maakt deel uit van de dienst ABIS (Afdeling Beleid, Internationaal en Subsidie) van het Departement Stafdiensten van de Stad Gent.

Gent in cijfers

Op 21 januari 2010 organiseerde de stad Gent de studiedag "Gent in Cijfers". De werkeenheid "Data-Analyse & GIS" stelde er een aantal projecten voor waaraan zij de afgelopen twee jaar heeft gewerkt. Daarnaast gaf ze uitgebreid ruimte aan de Stadsmonitor, het instrument van de Vlaamse overheid om maatschappelijke evoluties in 13 steden op te volgen. De rode draad was de impuls van het Vlaams instrument bij de opzet van de publicaties in de reeks "Gent in cijfers".

Metten is weten

'Beleid voeren is keuzes maken en keuzes maak je niet met de natte vinger', aldus burgemeester Daniël Termont.

Het team Data-Analyse & GIS van de Stad Gent draagt bij tot de ontwikkeling van het strategisch stedelijk beleid door strategische kerncijfers voor Gent actief te ontwikkelen en te actualiseren. Dit levert dankbaar materiaal op voor beleidsmakers om maatschappelijke evoluties op te volgen en beleid op te baseren.

Even belangrijk vindt de stad Gent het om de cijfers en de rapporten toegankelijk te maken. Vandaar dit publieksevenement.

Leefbaarheids-onderzoek

Dit onderzoek beschrijft de mening van de Gentenaars over de leefbaarheid in Gent, in één cijfer en in deelaspecten. Medio 2009 hebben zo'n tweeduizend Gentenaars een vragenlijst ingevuld,

waarmee zij hun mening hebben gegeven over de kwaliteit van de woning, hun indrukken over de kwaliteit van de woonomgeving, de mate van buurtbinding, de aanwezigheid van voorzieningen in de buurt, het veiligheidsgevoel, de kwaliteit van sociale relaties en tot slot de relatie tot de stad Gent in verband met buurtaangelegenheden.

De editie 2010 van het Leefbaarheidsonderzoek is reeds de derde editie. De vorige edities verschenen in 2003 en in 2006.

Uit de editie 2010 blijkt dat algemeen de leefbaarheid in Gent sinds 2003 is toegenomen en stabiel is gebleven ten opzichte van 2006. Dat betekent dat de Gentenaar de leefbaarheid in stad en wijk door de jaren positiever bekijkt. Het laatste meetjaar stagneert dit echter.

De algemene leefbaarheidsindex in verhouding met zijn deelindex toont aan dat de Gentenaar het meest positief staat tegenover de kwaliteit van de eigen woning en de veiligheid in de buurt. Men staat het minst positief tegenover de relatie tot de stad Gent in verband met buurtaangelegenheden. Dat was al in 2003 een pijnpunt, maar kent een positieve evolu-

tie in de periode 2003-2010.

Dit onderzoek hanteert ook een onderverdeling van Gent in 4 stadsdelen (centrum, 19de eeuwse gordel, 2 delen in de rand). De onderzoekers stellen vast dat er duidelijke verschillen zijn tussen deze stadsdelen.

Indicatorenrapport Armoede

Dat rapport is het eerste werkstuk van de Cel Armoedebestrijding. Het kreeg als titel "Met meer cijfers bouwen aan een beleid tegen armoede". Daarmee is ook meteen de ambitie van het rapport bekend: het is een startnota die de feiten over armoede in Gent beter in kaart brengt en die handvatten aanreikt voor een meer gericht armoedebestrijdend beleid op verschillende domeinen.

Dit rapport is een momentopname, samengesteld uit het meest actuele en beschikbare cijfermateriaal van een aantal cruciale levensdomeinen en sectoren waarin armoede een rol speelt: de demografische context, inkomen, schulden, huisvesting, onderwijs, gezondheid, dak- en thuisloosheid en voedselbedeling.

Verhuisbewegingen van, naar en binnen Gent

Verhuisbewegingen spelen een belangrijke rol in de dynamiek van steden en woonkernen. Ze hebben een directe impact op het bevolkingsaantal, op de leeftijdsstructuur of op de nationaliteitsamenstelling.

Het belang van verhuisbewegingen reikt verder. Het opvolgen van de bevolkingsevolutie en van verhuisbewegingen is onontbeerlijk om zicht te krijgen op maatschappelijke ontwikkelingen, dit om beleidsopties uit te tekenen.

Het rapport "Gent in cijfers 2008: verhuisbewegingen" beschrijft de huidige samenstelling van de Gentse bevolking, de bevolkingsgroei tijdens de afgelopen decennia en de verhuisbewegingen van, naar en binnen Gent van 1996 tot 2006. Ook gaat aandacht naar de interne stedelijke differentiatie door in te zoomen op de aantrekkelijkheid van wijken.

Wijkmonitor

Gent is geen homogeen gebied. Het bestaat uit 25 wijken die onderling heel wat verschillen tonen.

De wijkmonitor bundelt een reeks cijfers en statistieken per wijk. Voor sommige statistieken gaat de wijkmonitor tot op niveau van de statistische sectoren.

Voor elke wijk is een fiche opgemaakt met daarin de cijfers per wijk.

Deze monitor bevat cijfers over demografie, de economische situatie van bewoners, ruimtelijke ordening, mobiliteit en verkeer, gezondheid, voorzieningen en diensten.

Naast de fiches per wijk zijn er ook een aantal overzichtskaarten. Deze kaarten geven dezelfde indicatoren weer als de fiches, maar tonen in één oogopslag een beeld van de 25 wijken van Gent.

De Stadsmonitor: naslagwerk en startpunt

De Stadsmonitor is het instrument van het Vlaamse stedenbeleid, dat ontwikkeld is om maatschappelijke evoluties in 13 steden op te volgen. Het is gebaseerd op een gezamenlijk gedragen visie over duurzame ontwikkeling van de stad en laat zodoende de Vlaamse overheid en de stadsbesturen toe na te gaan of de steden al dan niet in een leefbare en duurzame richting evolueren.

Deze monitor bevat zowel objectieve gegevens uit officiële databanken als subjectieve gegevens uit een bevraging van een representatieve steekproef van de inwoners van de centrumsteden over de leefbaarheid in de stad.

In 2008 is de derde editie verschenen.

De beschrijving van maatschappelijke evoluties aan de hand van een 120-tal indicatoren in de 3 edities heeft bij de stad Gent vragen opgeroepen naar bijkomende informatie en verdieping. Om deze nood te lenigen, heeft Gent de eigen rapporten opgesteld.

De stad maakt het verschil

Naast de beschrijving van evoluties in de Stadsmonitor, groeit nu ook de vraag naar verklaringen van de vastgestelde ontwikkelingen.

Dit heeft de Studiedienst van de Vlaamse Regering ertoe aangezet om de vele data van de Stadsmonitor verder te analyseren op zoek naar verklaringen en verbanden voor de vastgestelde verschillen.

Vanuit diverse invalshoeken en thema's werd nagegaan in welke mate de

stad er toe doet. De resultaten werden neergeschreven in het rapport 'De stad maakt het verschil'.

De besluiten die uit de analyses getrokken kunnen worden, zijn niet steeds eenduidig. Toch laat het vele materiaal toe reeds een aantal grote lijnen te trekken, die vragen doen rijzen naar verdere verdieping.... Een nieuw startpunt.

Meer informatie:

Op de website van de stad Gent > Bestuur > Cijfers en Trends

(www.gent.be) kan men een elektronisch exemplaar van de rapporten en de kaarten downloaden

Ook de presentaties van de studiedag staan er gebundeld (onder Algemeen).

Informatie over de Stadsmonitor is terug te vinden op de website van [thuisindestad](http://thuisindestad.be):

www.thuisindestad.be

Het rapport 'De stad maakt het verschil' alsook de afzonderlijke hoofdstukken zijn terug te vinden op de website van de Studiedienst van de Vlaamse Regering

Bestuurskracht: gluren bij de burens

In het vorige nummer van BinnenBand werd de vernieuwde site www.lokalestatistieken.be voorgesteld. Er werd onder andere verwezen naar de bestuurskracht van de lokale besturen. In dit artikel wordt verder ingegaan op het begrip (gemeentelijke) bestuurskracht en wordt over de muur gekeken naar twee buurlanden, meer bepaald Nederland (dit nummer) en het Verenigd Koninkrijk (volgend nummer). Waarom net deze twee? Nederland is een eerder decentraal georiënteerd land, waar de lokale besturen veel beleidsruimte genieten. Het Verenigd Koninkrijk is dan weer een voorbeeld van een centraal gericht land waar het beleid meer bepaald wordt vanuit de hogere overheid.

In een eerste deel wordt het begrip bestuurskracht geduid. De academische wereld kent verschillende definities van het begrip. In al deze definities staan een aantal elementen centraal. Daarnaast wordt ook verder ingegaan op twee verschillende invalshoeken van de bestuurskracht: de bestuurscentrische benadering en de niet-bestuurscentrische opvatting. Beide benaderingen brengen een eigen filosofie met zich mee.

In het tweede deel wordt Nederland onder de loep genomen. In dat land is bestuurskracht een goed ingeburgerd begrip. Waar aanvankelijk de hogere overheid vaak het concept bestuurskracht hanteerde, groeit nu ook bij de lokale besturen de interesse. Het artikel gaat verder in op enerzijds de bestuurskrachtmetingen die steeds meer Nederlandse lokale besturen uitvoeren. Deze metingen zijn duidelijk bestuurscentrisch getint. Anderzijds wordt het initiatief "staat van de gemeente" besproken. Dit instrument kan deels gelden als een voorbeeld van een niet-bestuurscentrische benadering van bestuurskracht. Er wordt immers gepeild naar de effecten van en tevredenheid over het beleid en dit via een bevraging van de burger.

In het volgende nummer van BinnenBand zal een bespreking van de ervaringen in het Verenigd Koninkrijk volgen.

Het begrip bestuurskracht

Definitie

Het begrip bestuurskracht wordt veelvuldig gehanteerd maar zelden toegelicht. Dit laatste is begrijpelijk gezien bestuurskracht geen eenvoudig te definiëren begrip is.

In een politieke democratie lijkt bestuurskracht meten nochtans eenvoudig: de politiek verkozen bestuurders geven richting aan het ambtelijk apparaat. Deze laatste bereiden het beleid voor en voeren de beslissingen van het bestuur uit. In deze zin zijn de gemeenteraadsverkiezingen voor de kiezers de gelegenheid om het beleid naar waarde te schatten. De kiezer beoordeelt het beleid onder andere op de waargenomen gevolgen en de omvang van het beleid. Dat is echter niet steeds eenvoudig: de burger kent niet het volledige beleid of al de genomen beslissingen. Daarnaast kent de burger

niet altijd alle afwegingen en motieven die leiden tot een bepaalde beslissing. Bovendien is niets doen (en dus geen beleid voeren) ook een bewuste keuze. Tot slot neemt het takenpakket van de lokale besturen ook steeds toe.

Daarnaast is er nog het fenomeen van de nationalisering van de lokale politiek: *Veel kiezers laten zich voor hun stemkeuze bij raadsverkiezingen zelfs leiden door beeldvorming over en vertrouwen in landelijk bekende politieke partijen, waarvan de voorlieden regelmatig via televisieprogramma's de huiskamer in komen.*¹

De academische wereld heeft wel al verschillende definities van (gemeentelijke) bestuurskracht geformuleerd:

Bestuurskracht is de mate waarin het bestuur succesvol is in het oplossen, c.q. tegengaan van maatschappelijke en bestuurlijke problemen.

Een bestuurskrachtige gemeente is een gemeente die het vermogen heeft haar taken te behartigen, die derhalve in staat is wettelijke taken uit te voeren en optimaal in staat is de lokale problemen op te lossen en in lokale behoeften te voorzien.

¹ Korsten, A., Abma, K., Schutgens, J.; Bestuurskracht van gemeenten: meten, vergelijken en beoordelen.; 2007; p. 11.

Bestuurskracht kan worden omschreven als het vermogen om een aan de hedendaagse behoeften aangepaste belangenbehartiging of overheidszorg te verzekeren, ten behoeve van de burgers: dit vermogen verwijst zowel naar de daarvoor noodzakelijke geachte middelen (financiën, personeel, oppervlakte), en afdoende bestuurlijke mogelijkheden (zelfstandigheid, doelmatigheid en bevoegdheden), als naar de vereisten voor een open en democratische organisatie en werking (democratische inrichting en werking).

*Bestuurskracht kan in het algemeen worden beschreven als de capaciteit om als bestuur de eigen organisatie zo uit te bouwen, dat een beleid kan gevoerd worden dat aan de verwachtingen van de burgers tegemoet kan komen en dat het bestuur de mogelijkheid geeft om een zelfstandige politieke rol te spelen ten aanzien van de gemeenschap waardoor het bestuur wordt verkozen.*²

Centraal in deze definities staan het oplossend vermogen, de capaciteit om de belangen, behoeften en verwachtingen van de burger te behartigen of in te vullen. Daarnaast wordt ook uitgegaan van het takenpakket van lokale besturen en de gemeentelijke organisatie (financiën, personeel, oppervlakte...) om de opdrachten en taken uit te voeren.

Bestuurscentrische en niet-bestuurscentrische benadering

Sommige auteurs maken een onderscheid tussen een smalle en brede opvatting van bestuurskracht. Als de focus enkel ligt op het bestaande gemeentelijke beleid (in enge zin), dan is er sprake van bestuurskracht in smalle zin, een bestuurscentrische benadering met andere woorden. Alleen kunnen de lokale besturen echter niet aan alle verwachtingen voldoen, problemen oplossen of noden

invullen. Zij moeten hierbij vaak beroep doen op andere maatschappelijke actoren: gemeentelijke intern of extern verzelfstandigde agentschappen (of autonome gemeentebedrijven, gemeentelijke V.Z.W.'s), intercommunales tot v.z.w.'s of burgers/vrijwilligers. Een bestuur opereert immers niet in een soort vacuüm, maar in netwerken of ketens. De bestuurskracht kan in dat geval ook rekening houden met de mate waarin het bestuur erin slaagt diverse partijen samen te brengen om zo een gemeenschappelijke aanpak of op zijn minst oplossingsgerichtheid uit te werken. Deze brede opvatting is met andere woorden niet-bestuurscentrisch: *Bestuurskracht is voor hen in normatief opzicht de mate waarin een bestuur mét de samenleving erin slaagt gezamenlijk gericht krachten te organiseren om bepaalde effecten te realiseren, en niet het politieke bestuur dat alleen tracht te doen.*³

Een aantal elementen vallen op: de smalle of bestuurscentrische benadering komt grotendeels overeen met wat door de auteurs wordt omschreven als bestuursmacht en focust vooral op de output van het beleid (het bestaande gemeentelijk beleid als antwoord op de gemeentelijke taken). De niet-bestuurscentrische benadering van bestuurskracht meet eerder de bestuurskracht van de samenleving op zijn geheel. Deze benadering gaat ook een stap verder dan output-meting, maar wil ook de effecten van het beleid nagaan. Voorts houdt de brede benadering in dat het lokaal bestuur in een netwerk handelt. Dat heeft gevolgen voor de positie van het bestuur en de manier waarop het handelt: een pure hiërarchische relatie en het regisseren (in negatieve zin) wordt moeilijker.

In het kader van de ontwikkeling van een monitoringsysteem voor lokale bestuurskracht wordt door De Peuter en Bouckaert een operationaliseerbare definitie van bestuurskracht naar voren gescho-

ven: *Bestuurskracht is het hebben en aanwenden van capaciteit door een overheidsorganisatie (i.c. een gemeente), ten behoeve van de bestuurlijke keten, in relatie tot een bepaalde opdracht volgens bepaalde criteria.*⁴

De auteurs wijzen voorts op de complexiteit van het begrip. Het inzicht op de diverse factoren en criteria en hun onderlinge relaties is nog niet voldoende ontwikkeld. Een beleidsrelevant instrument zal steeds verder op punt moeten gezet worden naarmate de kennis over de diverse wisselwerkingen verder wordt gevoed.

Benaderingen van bestuurskracht in de buurlanden: Nederland

In Nederland is de term bestuurskracht al goed ingeburgerd: de bestuurskrachtmetingen werden eerder gebruikt in de discussie rond de gemeentelijke herindelings van Nederland. Al sinds 1955 pleiten verschillende ministers van binnenlandse zaken dat de bestuurskracht moet toenemen en dat hiervoor een herindeling noodzakelijk is. In 2006 was de grens voor 'beheersbare kwetsbaarheid' 20.000 inwoners, vanaf 50.000 inwoners is er voldoende bestuurskracht aanwezig. Een gemeentebestuur moest en moet over voldoende bestuurskracht (en dus schaalgrootte) beschikken om niet te moeten fusioneren. In de jaren zeventig van de vorige eeuw telde Nederland nog 913 gemeenten. Anno 2007 zakt dit aantal naar 443. Bestuurskracht werd dus hoofdzakelijk door de hogere overheid gehanteerd.

In het nieuwe millennium tekent zich een nieuwe trend af: de lokale besturen, in sommige gevallen onder impuls van het provinciebestuur, tonen interesse in bestuurskracht en organiseren nu zelf bestuurskrachtmetingen. Dit kadert in de nieuwe wettelijke verplichting. In maart 2002 voerde de wijziging van de

2 Bouckaert, G., De Peuter, B.; Een monitoringsysteem voor lokale bestuurskracht: naar de modellering van een Vlaams design.; 2004; p. 29 – 33.

3 Korsten, A., Abma, K., Schutgens, J.; Bestuurskracht van gemeenten: meten, vergelijken en beoordelen.; 2007; p. 42.

4 Bouckaert, G., De Peuter, B.; Een monitoringsysteem voor lokale bestuurskracht: naar de modellering van een Vlaams design.; 2004; p. 31.

Nederlandse Gemeentewet artikel 213a in:

1. Het college verricht periodiek onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur. De raad stelt bij verordening regels hierover.
2. Het college brengt schriftelijk verslag uit aan de raad van de resultaten van de onderzoeken.
3. Het college stelt de rekenkamer of, indien geen rekenkamer is ingesteld, personen die de rekenkamerfunctie uitoefenen, tijdig op de hoogte van de onderzoeken die hij doet instellen en zendt haar, onderscheidenlijk hen, een afschrift van een verslag als bedoeld in tweede lid.

Deze wijziging heeft als doel de transparantie van het gemeentelijke handelen te vergroten en hierover publieke verantwoording af te leggen. De focus van de uit te voeren onderzoeken is de effectiviteit (doeltreffendheid) en efficiëntie (doelmatigheid) van het gevoerde beleid. De benadering is vooral bestuurscentrisch, gericht op het functioneren van het lokale bestuur. Partners (derden zoals v.z.w.'s of anderen) kunnen indirect worden betrokken in het

onderzoek, bijvoorbeeld door na te gaan of de gekozen wijze van taakuitoefening doelmatig en doeltreffend is.

Een opvallend aspect is dat de wetgever niet heeft vastgelegd op welke manier of met welke methode de doeltreffendheid en doelmatigheid moet worden onderzocht. De toelichting bij artikel 213a toont aan dat onderwerpen kunnen variëren: *De onderzoeken als bedoeld in artikel 213a Gemeentewet kunnen verschillende onderwerpen en vormen hebben. Te denken valt aan het meten van de effecten van begrotingsprogramma's, aan de hand van tevoren bepaalde indicatoren. Dat kunnen meetbare en telbare prestaties zijn. Ook kan worden gedacht aan meningspeilingen in enigerlei vorm en andere 'zachtere' meetmethoden. Naast de vraag óf de doelstellingen zijn gehaald kan worden onderzocht of dat gebeurd is met een zo efficiënt mogelijk gebruik van middelen. Dat kan bijvoorbeeld door gebruik te maken van benchmarking.*

Naast de wettelijke verplichting kan ook de grotere vraag naar horizontale verantwoording en 'local governance' de verhoogde aandacht verklaren. In dit licht worden in Nederland meer beleidseva-

luaties en -metingen georganiseerd dan in Vlaanderen. Twee voorbeelden zijn de bestuurskrachtmetingen en 'de staat van de gemeente'.

Bestuurskrachtmeting

De focus van de bestuurskrachtmeting sinds 2000 is geëvolueerd van schaalnaar procesdenken. In de Nederlandse provincie Limburg werden bestuurskrachtmetingen doorgevoerd in het kader van de 'lerende overheid': Uit een oogpunt van provinciale systeemverantwoordelijkheid achtte men een beoordeling met een kader voor doorlichting van alle gemeentebesturen uit een oogpunt van kwaliteitsdenken echter nodig. [...] *Daarmee was een beweging naar een nieuw perspectief op bestuurskracht ingezet: gemeentebesturen gingen zichzelf door een visitatiecommissie stuk voor stuk laten doorlichten. Deze doorlichting zou kunnen leiden tot 'spiegelen', en daarna tot eigen of provinciale verbeteracties.*⁵

Het leeraspect staat dus centraal. Bestuurskrachtmetingen behandelen hoofdlijnen. Uitspraken over toekomstig beleid of over hoe dit moet worden georganiseerd, behoren niet tot de reikwijdte van deze metingen. Wel worden in de rapporten sterke en zwakke plekken aangegevoerd. Zelden worden verbetervoorstellen geformuleerd. De resultaten van de bestuurskrachtmeting worden telkens teruggekoppeld naar en bevestigd door de gemeenteraad. Deze metingen houden het bestuur als het ware een spiegel voor. Omdat de bestuurskrachtmeting enkel uitgaat van het eigen gemeentelijk beleid en de manier waarop de gemeente is georganiseerd, is onderlinge vergelijking tussen gemeenten niet eenvoudig. Een referentiegemeente bestaat niet: een minimummaatstaf van wat een gemeentebestuur moet aankunnen, wordt niet geformuleerd.

⁵ Korsten, A., Abma, K., Schutgens, J.; Bestuurskracht van gemeenten: meten, vergelijken en beoordelen.; 2007; p.31.

De auteurs Korsten, Abma en Schutgens maken de vergelijking tussen bestuurskrachtmeting en het onderzoek door een schoolarts: de schoolarts voert een aantal basistesten uit (bijvoorbeeld kniebuiging, bloeddruk, lengte en gewicht meten...) en bekomt zo een integraal maar basaal beeld van de gezondheid. Indien zich een probleem voordoet, wordt doorverwezen naar een specialist. Bestuurskrachtmetingen leiden ook tot een integraal beeld zonder een diepte-analyse uit te voeren. Knelpunten komen naar voren en kunnen indien nodig verder onderzocht worden.

De uitvoering van de bestuurskrachtmetingen wordt op diverse manieren georganiseerd:

- Visitatie door een onafhankelijke commissie
- Adviesbureau's aangesteld door 1 of meerdere gemeenten
- Zelfevaluatie uitgevoerd door de gemeente
- Projectgroep samengesteld uit gemeentelijke en provinciale ambtenaren

Deze diversiteit in organisatievormen draagt bij tot de complexiteit van de bestuurskrachtmetingen: er bestaan diverse analysemethodes en -technieken. Hier-

door is onderlinge vergelijking of benchmarking van de besturen zelden mogelijk.

In de meeste bestuurskrachtmetingen wordt het maatschappelijk middenveld (de externe partners) regelmatig gevraagd. De mening van de burgers wordt maar zelden nagegaan in de metingen. Hierdoor kan gesteld worden dat de bestuurskrachtmetingen eerder bestuurscentrisch zijn georganiseerd.

Staat van de gemeente

Naast de bestuurskrachtmetingen bestaan er in Nederland diverse benchmarkinstrumenten. Eén van de meest gebruikte is de voor iedereen toegankelijke website: www.waarstaatjegemeente.nl. Deze site is een initiatief van de Vereniging van Gemeentesecretarissen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en voegt twee eerder lopende initiatieven samen.

Het betreft enerzijds de website www.watdoetjegemeente.nl waarop beleidsrelevante gemeentelijke kengetallen en prestatiegegevens van gemeenten worden gecentraliseerd. Deze site kan worden vergeleken met de Vlaamse website

Lokale Statistiek die in het vorige nummer van BinnenBand uitvoerig aan bod kwam.

Anderzijds wordt een rapportcijfer toegekend aan de gemeente door middel van een burgerpeiling en een klanttevredenheidsonderzoek. Hier worden zes burgerrollen gedefinieerd: de burger als kiezer, als klant, als onderdaan, als partner, als wijkbewoner, als belastingbetaler. De burgerpeiling en het tevredenheidsonderzoek worden uitgevoerd door de gemeenten zelf of door een onderzoeksbureau.

In de toelichting van de website staat te lezen:

Deze samenvoeging biedt een unieke kans: niet alleen kunnen de inspanningen van alle deelnemende gemeenten worden vergeleken, maar ook de tevredenheid van inwoners over deze inspanningen. Omdat veel gemeenten hun inwoners op verschillende manieren en aan de hand van zeer uiteenlopende vragenlijsten ondervragen, was een goede vergelijking hiervan tot op heden niet mogelijk.

Het doel van deze monitor is de verantwoordingsverplichtingen van de gemeentebesturen aan het Rijk te vereenvoudigen. Maar daarnaast heeft dit instrument een groot voordeel voor de deelnemende gemeenten. Na een aantal jaren deze monitor te hebben uitgevoerd, kan de gemeente de evoluties nagaan van hun eigen prestaties en die vergelijken met buurgemeenten of gelijkaardige gemeenten. Bovendien kan de appreciatie van de burger in al zijn hoedanigheden mee in rekening worden genomen. Want uiteindelijk is en blijft het doel van een bestuurskrachtige gemeente een zo goed mogelijk beleid voeren voor de burger. In het volgende nummer van BinnenBand wordt verder ingegaan op de invulling van het begrip bestuurskracht in het Verenigd Koninkrijk.

Een uitwisseling die naar meer smaakt

Derde ontmoeting Nederland - Vlaanderen - Nederlandse Taalunie in Rotterdam

In de beginjaren van het Vlaamse inburgeringsbeleid (begin 2000) was het voorbeeld van onze noorderburen de maatstaf voor de Vlaamse ontwikkelingen. Inburgering is in de loop van de jaren verder ontwikkeld, zowel in Nederland als in Vlaanderen. Elk op zijn eigen manier.

Omdat de verschillen en de gelijkenissen in het gevoerde inburgeringsbeleid interessant zijn om van elkaar te leren en samenwerking te verkennen, werd door Nederland en Vlaanderen met veel enthousiasme gereageerd op het voorstel van de Nederlandse Taalunie om ambtelijke ontmoetingen te organiseren over "inburgering en taal".

De eerste bijeenkomst vond plaats in Nederland (Den Haag, 20 maart 2009) en focuste op de verschillen en overeenkomsten tussen de wetgeving, het beleid en de uitvoering inzake taal binnen inburgering. Daarnaast hebben de Nederlandse en Vlaamse ambtenaren kennis en ervaringen uitgewisseld over hun specifieke thema's.

Tussen Vlaanderen en Nederland bleken een aantal opmerkelijke verschillen:

- het inburgeringsbeleid in Nederland is gelinkt met de verblijfsstatus van de vreemdeling, in Vlaanderen bestaat de decretale plicht tot inburgering met als sanctie een administratieve boete (met uitzondering in Brussel)
- Nederland heeft een 'basisexamen Inburgering', Vlaanderen kent een

inspanningsverbintenis (de inburgeraar moet deelnemen) en een inburgeringsattest

- in het Vlaamse inburgeringsbeleid wordt de uitvoering centraal geregeld en aangestuurd door de Vlaamse Regering en het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. In Nederland hebben de gemeenten een grote autonomie om het inburgeringsbeleid lokaal uit te voeren
- het inburgeringsprogramma in Vlaanderen start bij een 'onthaalbureau Inburgering' en het vormingsonderdeel Maatschappelijke Oriëntatie wordt in de eigen taal van de inburgeraar aangeboden. Nederland kent geen 'inburgeringsbureaus'. De aansturing gebeurt door de gemeente en het aanbod is volledig in het Nederlands
- Vlaanderen kent 'Huizen van het Nederlands' voor de doorverwijzing naar een geschikte cursus Nederlands. In Nederland is het aanbod Nederlands 'vermarkt', dit wil zeggen volgens de principes van de vrije markt
- Nederland heeft reeds een 'Wet Inburgering Buitenland', Vlaanderen

onderzoekt hoe 'Inburgering in het land van herkomst' kan worden ingevoerd

Tijdens de tweede bijeenkomst in Antwerpen (22 juni 2009) bracht de Nederlandse delegatie een werkbezoek aan het Onthaalbureau Inburgering Antwerpen. Presentaties werden verzorgd door de Huizen van het Nederlands en de VDAB. De tweede bijeenkomst werd afgesloten met de afspraak om een derde bijeenkomst in Nederland te organiseren rond het thema 'het civiel effect van inburgering'.

Op 12 februari 2010 vond in Rotterdam op de symbolische locatie 'Hotel New York' de derde bijeenkomst plaats. Het concept van de bijeenkomst was niet enkel informatie over de beleidsuitvoering uitwisselen, maar effectief in debat gaan met elkaar. De thema's vanuit de achtergrond 'civiel effect van inburgering' waren: communicatie en campagne, participatie en kwalificatie. De gesprekken werden geleid door professionele moderators. De debatten waren levendig en de aanwezigen namen enthousiast deel. Doordat het publiek niet enkel uit

ambtenaren bestond, maar ook uit stakeholders uit het werkveld, waren de debatten pittig en interessant. Vlaanderen kan leren van goede praktijken in Nederland. Vlaanderen heeft eigen keuzes gemaakt die verschillen met Nederland. Nederland stelt vast dat in Vlaanderen dynamieken bestaan die interessant zijn om op te volgen.

Kortom, een uitwisseling die naar meer smaakt.

De bijeenkomst in Rotterdam werd afgesloten door een ministeriële ontmoeting tussen minister Geert Bourgeois en zijn Nederlandse ambtscollega Van der Laan. De ministers bespraken de verschillen en de gelijkenissen van het gevoerde inburgeringsbeleid en gingen na op welke domeinen nader kan worden samengewerkt. Zo is Vlaanderen geïnteresseerd in het Nederlandse beleid 'Inburgering in het buitenland' en de projecten over 'taalcoaches'.

Richtlijnig

Martine Van Ruyskensvelde

In deze rubriek krijgt u een overzicht van recent opgestelde omzendbrieven over binnenlands bestuur, inburgering en stedenbeleid.

Omzendbrief BB 2010/01 van 29 januari 2010: Personeel van gemeenten en provincies en van andere lokale besturen – Verhoging van het bedrag van de fietsvergoeding voor het woon-werkverkeer

Op 9 december 2008 tekenden de Vlaamse Regering, de vakorganisaties en de werkgeversorganisaties van de lokale sector, een protocol van akkoord over het optrekken van het maximumbedrag van de fietsvergoeding voor het gebruik van de fiets in het woon-werkverkeer. Het nieuwe maximumbedrag is 20 cent per kilometer, wat overeenstemt met het gewijzigde fiscaal vrijgestelde maximumbedrag. Tot voor kort bedroeg dat 15 cent. De verhoging gaat ten vroegste in op 1 januari 2010 maar is geen verplichting voor de lokale werkgevers. De fietsvergoeding is bovendien facultatief en blijft dat ook. Op die manier kunnen de besturen rekening houden met hun eigen financiële toestand of met hun eigen beleidsprioriteiten, ondermeer op het gebied van mobiliteit.

Omzendbrief BB 2010/02 van 12 februari 2010: Vervreemding van onroerende goederen door de provincies, gemeenten, OCMW's en besturen van de erkende erediensten – procedure

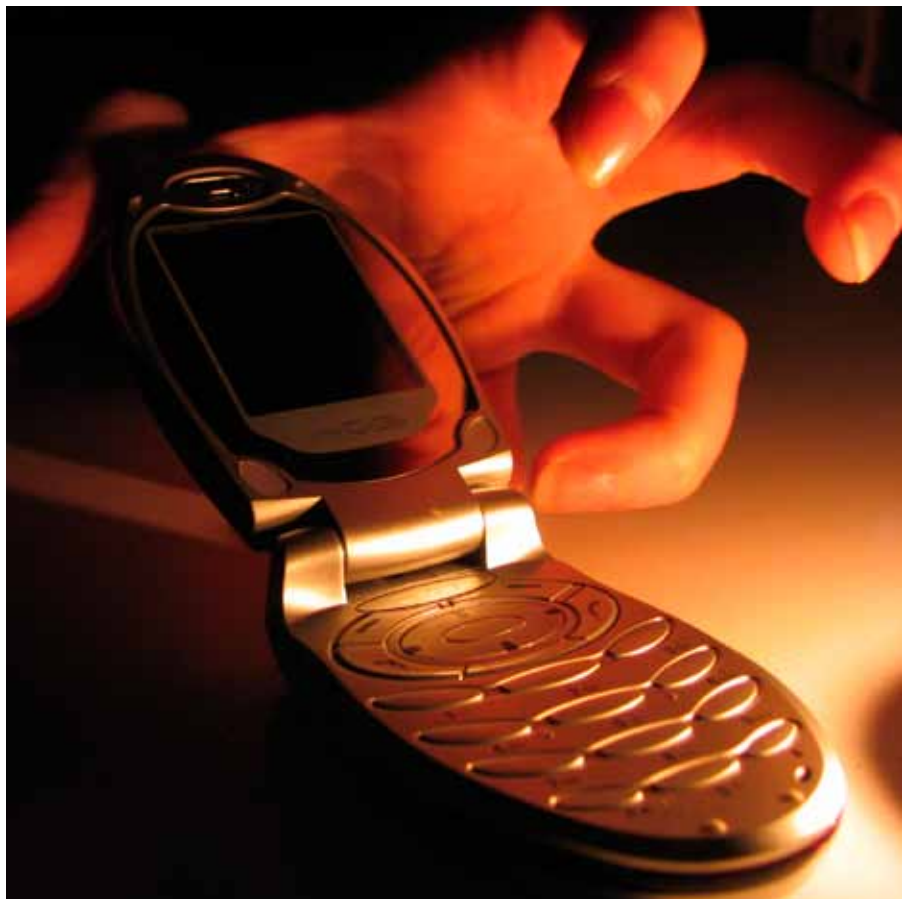
Deze omzendbrief is een aanpassing en actualisatie van de omzendbrief B.A.-G-89/5 van 21 september 1989. De omzendbrief wijst de provincies en de lokale besturen (gemeenten, OCMW's en kerkbesturen) op de procedure die ze moeten volgen als ze een gedeelte van hun onroerend patrimonium willen vervreemden (verkopen, ruilen...) en maakt duidelijk welke stukken ze moeten opnemen in het dossier dat ze aan de toezichthoudende overheid voorleggen.

Overzicht tuchtberoepen ingediend in 2009 bij de Beroepscommissie voor Tuchtzaken

Noch het gemeentedecreet, noch het tuchtprocedurebesluit van 15 december 2006 schrijven een verplichting tot bekendmaking van de beslissingen van de beroepscommissie voor, waaruit kan worden afgeleid dat het (althans tot nu toe) niet de wil van de decreetgever is geweest om de beslissingen van de beroepscommissie op actieve wijze openbaar te maken.

Om die beslissingen alsnog enige bekendheid te kunnen geven stelt het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, in opdracht van en na overleg met de Beroepscommissie voor Tuchtzaken, jaarlijks een overzichtslijst op met een schematisch overzicht van de beslissingen die de beroepscommissie heeft genomen in tuchtberoepen die in het betrokken kalenderjaar werden ingediend. Dit overzicht bevat geen verwijzing naar de eigenlijke dossiernummers, de namen van de betrokkenen, de concrete feiten, de besturen enz. Er wordt alleen een samenvatting gemaakt van de redenen en procedurele aspecten die hebben geleid tot de uitspraak. Hiermee wordt aldus geen afbreuk gedaan aan de reglementering rond de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de openbaarheid van bestuursdocumenten.

Omwille van de omvang van die overzichtslijst volgt hierna een beknopte samenvatting van de uitspraken die werden gedaan in beroepen ingediend in het jaar 2009.

Overzicht tuchtberoepen ingediend in 2009

Nr.	Omschrijving tuchtvergrijp of ordemaatregel	Beslissing tuchtoverheid	Beslissing beroepscommissie
1	Ondermaats presteren en onrespectvol gedrag t.o.v. meerderen	Ontslag van ambtswege	11 mei 2009 Ontslag van ambtswege
2	Grensoverschrijdend gedrag t.a.v. kinderen	Blaam	10 augustus 2009 Nietige tuchtbeslissing
3	Verduistering van gelden, ambtsmisbruik, valsheid in geschrifte, misbruik van vertrouwen en manipulatie van computergegevens	Preventieve schorsing van 4 maanden met inhouding van 20% salaris	20 juli 2009 Preventieve schorsing van 4 maanden met inhouding van 20% salaris
4	Verbaal en fysiek geweld tegen hiërarchisch meerdere en beschadiging van stadseigendom	Ontslag van ambtswege	25 juni 2009 Ontslag van ambtswege
5	Niet volgen van de aankoopprocedure, foute aankoop, misbruik van werkuren, niet nakomen van werkafspraken	Blaam	25 juni 2009 Geen reden tot tuchtsanctie
6	Rechtstreekse bedreiging van collega met bevel of voorwaarde en met vertoon van wapen	Ontslag van ambtswege	30 september 2009 Ontslag van ambtswege
7	Het niet zorgvuldig of binnen een redelijke termijn of binnen de afgesproken termijn afhandelen van taken die tot de beroepsplichten behoren, het systematisch niet opvolgen van afspraken en de herhaalde weigering om regelmatig gegeven opdrachten uit te voeren	Blaam	8 december 2009 Blaam
8	Zich meermaals onttrekken aan de normale werkopdracht en de arbeidstijd niet nuttig gebruiken	Inhouding van salaris voor 1 maand	9 oktober 2009 Geen tuchtstraf
9	Privé-gebruik laptop van het werk	Ontslag van ambtswege	15 december 2009 Aktename van afstand van beroep
10	Zich meermaals onttrekken aan de normale werkopdracht en de arbeidstijd niet nuttig gebruiken	Inhouding van salaris voor 1 maand	9 oktober 2009 Geen tuchtstraf
11	Zeer ernstige verwaarlozing van de oa. decretale ambtsplichten	Preventieve schorsing met inhouding salaris van 10%	23 november 2009 Preventieve schorsing met inhouding salaris van 10%
12	Misbruik prikklok, regelmatig te laat komen op het werk, afleggen van valse verklaringen	Inhouding van loon gedurende drie maanden	12 november 2009 Nietige beslissing en tuchtstraf als onbestaand beschouwd
13	Weigeren van de opgedragen taken uit te voeren	Schorsing gedurende 4 maanden	20 november 2009 Schorsing gedurende één maand
14	Niet respecteren van de werktijden	Inhouding van loon met 20% gedurende twee weken	8 december 2009 Blaam

Overzicht tuchtberoepen ingediend in 2009

Nr.	Omschrijving tuchtvergrijp of ordemaatregel	Beslissing tuchtoverheid	Beslissing beroepscommissie
15	Niet naar behoren overdragen van gegevens en documenten	Inhouding van salaris met 20% gedurende drie maanden	24 december 2009 Nietige beslissing en tuchtstraf als onbestaand beschouwd
16	Beschamen van het vertrouwen in de openbare dienst en handelen in strijd met de eer en waardigheid van het ambt	Twee weken schorsing met behoud van wedde	29 januari 2010 Vaststelling dat de feiten zijn verjaard
17	Grensoverschrijdend gedrag t.a.v. kinderen	Schorsing van 2 maanden met inhouding van 20% wedde	Nog geen definitieve uitspraak
18	Zoeken van persoonlijke voordelen bij leveranciers en diefstal van gemeentelijke goederen	Schorsing van 3 maanden met inhouding van wedde	9 februari 2010 Tuchtbeslissing wordt als niet bestaande beschouwd omdat de tuchtvervolgning vervallen is door verjaring
19	Onrespectvol gedrag t.a.v. hiërarchisch meerdere	Inhouding salaris met 20% gedurende 1 maand	8 maart 2010 Blaam
20	Misbruik van functie voor persoonlijk gewin Schending beroepsplicht en handelen in strijd met waardigheid ambt	Schorsing van 4 maanden	5 maart 2010 Schorsing van 4 maanden

Meer informatie:

De meer uitgebreide versie, evenals de overzichtslijst van de jaren 2007 en 2008 kan u raadplegen op het webadres www.binnenland.vlaanderen.be/tucht

De leden van de Beroepscommissie voor tuchtzaken zijn:

- Yves Debrauwere, voorzitter
- Jan Kamoen, plaatsvervangend voorzitter
- Linda Snoeys, assessor
- Thérèse Longueville, plaatsvervangend assessor
- André Deruyver, assessor-deskundige
- Dany Socquet, plaatsvervangend assessor-deskundige

Actieve openbaarheid van bestuur in de OCMW's

Samenwerking tussen OCMW en gemeente als hefboom voor een betere communicatie

Eind 2009 werd het evaluatierapport van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur gepresenteerd. Volgens het rapport moeten de OCMW's nog meer werk maken van de actieve openbaarheid van bestuur. Een sterker uitgebouwde samenwerking tussen het OCMW en de gemeente op het vlak van communicatie is hiervoor een belangrijke hefboom.

Nieuwe verplichting voor OCMW's

Het decreet betreffende de openbaarheid van bestuur zorgde in 2004 voor een nieuwe verplichting voor de OCMW's: de aanstelling van een communicatieambtenaar. De decreetgever vond deze vorm van professionalisering op het vlak van communicatie noodzakelijk omdat de meerderheid van de OCMW's op dat ogenblik nog geen communicatieambtenaar had. Nochtans zijn het net de OCMW's die zich richten op de moeilijkst bereikbare doelgroepen.

De aanstelling van een communicatieambtenaar betekent niet noodzakelijk een nieuwe aanwerving. Het decreet voorziet immers de mogelijkheid om een bestaand personeelslid de functie en titel van 'communicatieambtenaar' op te laten nemen. Dit personeelslid hoeft deze functie ook niet voltijds op te nemen, maar kan, afhankelijk van de communicatienoden, ook een gedeelte van zijn tijd aan zijn functie als communicatieambtenaar besteden.

Communicatieambtenaar niet goed ingeburgerd in OCMW's

Na vijf jaar blijkt de communicatieambtenaar, ondanks de decretale verplichting, echter toch nog niet zo goed te zijn ingeburgerd bij de OCMW's. Op basis van een enquête concludeert het evaluatierapport dat slechts 20% van de OCMW's een communicatieambtenaar heeft aangesteld. Bovendien vervult een minderheid van 13% van de communicatieambtenaren zijn functie voltijds. De communicatieambtenaren die hun functie deeltijds vervullen, besteden slechts 22% van hun tijd aan communicatietaken.

OCMW-decreet biedt ruim kader voor communicatie en participatie

De OCMW's hoeven zich, wat de organisatie van hun communicatie betreft, niet enkel te richten op het decreet betreffende de openbaarheid van bestuur. Ook het OCMW-decreet van 2008 biedt aan de OCMW's een ruim kader om hun communicatie op te enten. Hierbij ziet het OCMW-decreet communicatie breder

dan het louter informeren van de burgers, maar biedt het ook mogelijkheden om de burgers te betrekken bij het beleid. Het OCMW-decreet bevat hiervoor verschillende instrumenten: de organisatie van een systeem van klachtenbehandeling, initiatieven om de inspraak van burgers te vergroten, het stelsel van verzoekschriften en de voorstellen van burgers.

Het OCMW-decreet biedt ook de mogelijkheid om tussen het OCMW en de gemeente beheersovereenkomsten af te sluiten voor het gebruik van elkaars diensten en gebruik te maken van elkaars personeel. Gelet op de langere traditie die gemeenten hebben op het vlak van communicatie, en het feit dat vooral kleinere OCMW's moeilijk een voltijds personeelslid kunnen vrijmaken voor communicatietaken, biedt dit aan de OCMW's een interessante opportuniteit.

Samenwerking tussen het OCMW en de gemeente: de praktijk

De decretale mogelijkheid om op het vlak van communicatie samen te werken tussen OCMW en gemeente kan in de

Een gemeenschappelijk communicatieplan

Een van de meest verregaande vormen van samenwerking tussen OCMW en gemeente is de ontwikkeling van een gezamenlijk communicatieplan. Hierbij gaat de samenwerking heel wat verder dan de operationele ondersteuning van de communicatie, en werken OCMW en gemeente op strategisch beleidsniveau een gezamenlijke visie en aanpak uit.

Hou rekening met specifieke doelgroepen OCMW

De specifieke doelgroepen waarnaar het OCMW zich richt, maken een goede communicatie des te belangrijker. Een goede samenwerking met de gemeente kan bijdragen tot een verdere professionalisering van de communicatie van het OCMW, zeker in de kleinere besturen. Dit wil dan ook niet zeggen dat het OCMW geen rekening meer kan houden met zijn specifieke doelgroepen, en enkel nog gebruik kan maken van, bijvoorbeeld, het gemeentelijke infoblad. Het OCMW zal steeds ook kanalen moeten gebruiken die gericht zijn op zijn doelgroepen. De samenwerking tussen het OCMW en de gemeente kan echter een meerwaarde bieden, zowel op het vlak van de operationele ondersteuning en uitwerking van de communicatie, als op het vlak van strategische communicatieplanning. ■

Meer informatie:

www.vlaanderen.be/openbaarheid

praktijk verschillende vormen aannemen, gaande van een OCMW-rubriek in het gemeentelijke informatieblad tot en met een gemeenschappelijk communicatieplan. Enkele mogelijkheden:

Het delen van communicatiekanalen

Vanuit het standpunt van de burger komen het OCMW en de gemeente vaak als één geheel over. Daarom kan het ook nuttig zijn om met dezelfde communicatiekanalen te werken (vb. één infoblad). Hierbij is het wel belangrijk om duidelijke afspraken te maken over de hoeveelheid info die elk bestuur via de kanalen kan brengen, de coördinatie, (eind)redactie, deadlines...

Het delen van een website en/of content management systeem

Het belang van elektronische communicatie door middel van een website wordt steeds groter. Ook op dit vlak kunnen OCMW en gemeente samenwerken. Hier-

door kunnen de, vaak hoge, kosten voor de ontwikkeling en het onderhoud van een website gedeeld worden door het OCMW en de gemeente. Zelfs als OCMW en gemeente naar de buitenwereld met aparte websites wensen te werken, is het toch mogelijk om met gedeelde content management systemen en databanken te werken die beide websites voeden.

Een gemeenschappelijke communicatieambtenaar

Het aanstellen van een gemeenschappelijke communicatieambtenaar is, zeker voor de kleinere besturen, een interessante piste. Op deze manier kan een medewerker toch voltijds worden aangesteld als communicatieambtenaar en zich professionaliseren in het vak (vb. drukwerk, huisstijl, website...). Hierbij zijn er duidelijke afspraken nodig tussen het OCMW en de gemeente over de tijdsbesteding van de communicatieambtenaar en de rapporteringslijnen.

Parlementaire vragen

In deze rubriek komt een selectie van parlementaire vragen aan bod. Het gaat om vragen die betrekking hebben op de thema's waarrond het Agentschap voor Binnenlands Bestuur werkt.

Vraag nr. 141 van de heer Sven Gatz, Vlaams volksvertegenwoordiger, van 20 april 2009 aan de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening.

Oude plannen van aanleg - Verordenende kracht

Vraag

Door het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening werd een regeling ingevoerd (artikel 172 en het opgeheven artikel 190 tweede lid) waarbij bepaald werd dat door de Vlaamse Regering zou worden beslist of de algemene plannen van aanleg en bijzondere plannen van aanleg die goedgekeurd werden vóór de inwerkingtreding van het besluit of de besluiten tot vaststelling van het gewestplan waarbinnen die gemeenten of delen ervan gelegen waren en die niet geheel of ten dele herzien werden na de inwerkingtreding van dat besluit, al dan niet behouden worden in het plannenregister van de gemeentebesturen.

Dit is ook daadwerkelijk gebeurd met besluiten van de Vlaamse Regering in 2001.

Veel gemeenten gaan er dus van uit dat deze plannen waarvan bepaald werd dat ze uitdrukkelijk behouden werden, nog steeds verordenende kracht hebben en dus van toepassing blijven bij de verlening van stedenbouwkundige en milieuvergunningen.

In de praktijk dient evenwel vastgesteld te worden dat sommige instanties en hogere overheden ervan uitgaan dat deze plannen, met toepassing van de zogenaamde Steeno-doctrine, waarbij het "hogere plan" voorrang heeft op het "lager plan", toch impliciet opgeheven werden door een later gewestplan.

Wat is uiteindelijk de verordenende kracht van de algemene en de bijzondere plannen van aanleg die zich in deze situatie bevinden?

Zijn deze al dan niet ondergeschikt aan een later opgemaakt gewestplan?

Neemt de minister eventueel initiatieven met het oog op een eenduidige interpretatie van de regelgeving door de betrokken instanties en overheden?

Antwoord

In de vraagstelling wordt verwezen naar artikel 172 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna DRO) en naar het vroegere tweede lid van artikel 190 (thans opgeheven) van dat decreet.

Artikel 172 DRO bevatte een vervalregeling voor wat heette "oude" gemeentelijke plannen van aanleg - in hoofdzaak bijzondere plannen van aanleg of BPA's. Bedoeld werden gemeentelijke plannen van aanleg die dateerden van voor de opmaak van de oorspronkelijke gewestplannen (vastgesteld in de periode 1974-1981) of gemeentelijke plannen voor onderdelen van het grondgebied waar-

voor na de goedkeuring van de betrokken gemeentelijke plannen ook nog een gewestplanwijziging gebeurde. De vervalregeling was niet alleen ingegeven door de bekommernis om verouderde stedenbouwkundige voorschriften uit de rechtsorde te verwijderen, maar had ook de bedoeling om meer duidelijkheid te scheppen over welke plannen of planonderdelen nog geldig waren (of zijn).

Wat dat laatste betreft is de in de vraagstelling aangehaalde "Steen-doctrine" van belang. Deze gaat terug op het zgn. Steeno-arrest, m.n. arrest nr. 23.832 van 20 december 1983 van de Raad van State. In dat arrest maakt de Raad van State duidelijk dat de vaststelling van het gewestplan van rechtswege de ermee strijdige bepalingen van vroegere gemeentelijke plannen van aanleg opheft. Een logische toepassing van het principe van de hiërarchie van de normen (de hogere norm - i.c. een verordenend stedenbouwkundig voorschrift - heft de lagere op bij strijdigheid), maar het arrest werd wel beschouwd als een belangrijk principaarrest omdat er op dat moment andersluidende rechtsleer bestond over de verhouding tussen de gewestplannen en gemeentelijke plannen van eerdere datum. Voor alle duidelijkheid moet worden vermeld dat - gelet op de verantwoording vanuit de hiërarchie van de normen - hetzelfde principe uiteraard moet worden toegepast in gevallen waar een gewestplanwijziging (dus van latere datum dan het oorspronkelijke gewestplan) conflicteert met gemeentelijke plannen die van vóór de gewestplanwijziging dateren en op hetzelfde grondgebied betrekking

hebben. Het is daarnaast nuttig er op te wijzen dat:

- het principe alleen maar geldt bij strijdigheid (dus bijv. indien gemeentelijk plan en gewestplan een andere bestemming aan de grond geven, niet als het gemeentelijk plan als een detaillering of invulling van het gewestplan kan worden beschouwd;
- de toepassing van het Steeno-principe bijgevolg betrekking kan hebben op delen van een plan of van de voorschriften, als slechts delen van (de voorschriften van) het gemeentelijk plan strijdig zijn met het latere gewestplan of de latere gewestplanwijziging;
- het gaat om een opheffing van rechtswege: de strijdige voorschriften van het gemeentelijk plan ver-

liezen met onmiddellijke ingang hun rechtskracht bij de inwerkingtreding van het gewestplan of de gewestplanwijziging, maar het gemeentelijk plan of de onderdelen ervan zijn daarmee natuurlijk niet formeel uit de rechtsorde verwijderd.

Het is uiteraard in het licht van die laatste punten dat het nuttig was om via de vervalregeling van art. 172 DRO duidelijkheid te creëren over welke (delen van) plannen nu al dan niet nog geldig waren.

De decreetgever opteerde er in 1999 wel expliciet voor om uitzonderingen toe te laten op de algemeenheid van de vervalregeling van de gemeentelijke plannen die dateerden van vóór het gewestplan of van vóór een gewestplanwijzigingen op hetzelfde grondgebied. De gemeente

kon voorstellen om uitzonderingen te maken, het kwam aan de Vlaamse Regering toe om daar dan over te beslissen. Dat was het voorwerp van art. 190, tweede lid DRO (opgeheven in 2006 omdat de regeling "uitgewerkt" was) en het blijkt ook uit art. 172 DRO.

Het is erg nuttig om hier een deel van het vroegere art. 190, tweede lid DRO te citeren:

"Binnen 90 dagen na de inwerkingtreding van dit decreet moet iedere gemeenteraad een gemotiveerd voorstel sturen naar de planologische ambtenaar waarin hij met betrekking tot de bijzondere en algemene plannen van aanleg, met inbegrip van de in uitvoering van deze plannen opgemaakte onteigeningsplannen, ruilverkavelings- en herverkavelingsplannen, die definitief goedgekeurd of geheel

of gedeeltelijk gewijzigd werden vóór de inwerkingtreding van het besluit of de besluiten die het gewestplan hebben vastgesteld, aangeeft of de gemeente die al dan niet, geheel of gedeeltelijk, wenst te behouden in het plannenregister. Dit voorstel heeft echter slechts betrekking op die bijzondere en algemene plannen of delen ervan, die niet in strijd zijn met het later vastgestelde gewestplan. De planologische ambtenaar brengt over het voorstel een advies uit aan de Vlaamse Regering binnen 150 dagen na de inwerkingtreding van dit decreet. De Vlaamse Regering beslist binnen 30 dagen na ontvangst van dit advies (...)” (eigen onderstreping)

Het blijkt duidelijk dat de decreetgever in 1999 zeer bewust rekening gehouden heeft met de werking van het Steeno-principe en dus expliciet heeft vermeld dat de uitzonderingen die de gemeenten konden voorstellen op de vervalregeling van art. 172 DRO, geen betrekking konden hebben op plannen of plandelen die met toepassing van dat Steeno-principe hun rechtskracht al kwijt waren. Dat is ook zeer logisch: men kan niet voorstellen dat een plan(deel) in uitzondering op een vervalregeling van kracht blijft als het eerder al zijn rechtskracht heeft verloren.

De planologische ambtenaren die in 2000 en 2001 de voorstellen van de gemeenten inzake de (uitzonderingen) op de toepassing van de vervalregel van art. 172 hebben gescreend, hebben nagekeken of de gemeenten geen voorstellen deden tot behoud van plannen of plandelen die hun rechtskracht al verloren waren met toepassing van de Steeno-doctrine. De Vlaamse Regering heeft zich voor haar beslissingen inzake de vervalregeling gericht naar de adviezen van de planologische ambtenaren.

Dit betekent dat, behoudens fouten - waarvan ik echter tot op heden geen kennis heb, er geen “behouden” plannen of plandelen zijn die toch hun rechts-

kracht kwijt zijn (of correcter nog, al kwijt waren) op basis van het Steeno-principe. In principe moet van alle plannen of plandelen die in uitzondering op de vervalregeling behouden werden, aangenomen worden dat ze vandaag wel degelijk rechtsgeldig zijn.

In de vraagstelling wordt aangehaald dat sommige instanties en hogere overheden toch bepaalde plannen of plandelen als opgeheven zouden beschouwen, in weerwil dus van wat zonet is gesteld. Wat dat betreft kan ik enkel wijzen op het “patere legem quam ipse fecisti”-beginsel. Mij lijkt dat overheidsinstanties zich moeten schikken naar de besluiten van de Vlaamse Regering van 2001 inzake de vervalregeling, en dat het enkel aan de rechtbanken, de hoven en de Raad van State toekomt om deze desgevallend buiten toepassing te laten omdat ze onwettig zouden zijn, bijv. omdat ze op foutieve wijze toch zouden hebben besloten tot behoud van een plan terwijl moet worden vastgesteld dat het plan strijdig was met een later vastgesteld hoger plan en dus daarbij zijn rechtskracht zou hebben verloren. Wordt dergelijke fout vastgesteld (al dan niet door de rechter), dan zal het uiteraard wel gepast zijn dat de Vlaamse Regering het betrokken besluit alsnog intrekt of corrigeert binnen de marges van wat juridisch mogelijk is.

Tot op heden zijn mij noch dergelijke fouten in de besluiten van 2001, noch discussies zoals bedoeld in de vraagstelling bekend.

Gelet op het antwoord op vraag 1 en bij gebreke aan precieze informatie over welke instanties of overheden in bepaalde gevallen behouden plannen of plandelen toch als opgeheven zouden beschouwen, lijkt het mij niet mogelijk om een nuttig en gericht initiatief te nemen om de correcte toepassing van stedenbouwkundige voorschriften die met toepassing van art. 190 DRO behouden werden in het plannenregister en bijge-

volg conform art. 172 DRO geldig bleven, te garanderen. Ik neem aan dat bovenstaande informatie over de toepassing van de Steeno-doctrine, de vervalregeling van het DRO en de rol van overheidsinstanties dan wel rechtbanken, in voorkomend geval wel dienstig kan zijn als leidraad in dossiers waar terzake betwisting zou bestaan.

Vraag nr. 37 van mevrouw de volksvertegenwoordiger Josée Lejeune van 28 juli 2009 aan mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Binnenlandse Zaken¹.

Gemeente – Identiteitsbewijs – Bevolkingsregister – Elektronisch document

Vraag

De einddatum voor de uitreiking van de elektronische identiteitskaarten aan de hele bevolking, 15 september 2009, is nabij. Dankzij de inzet en de samenwerking van de gemeenten heeft ons land zich in vijf jaar tijd aan de spits inzake e-government weten te plaatsen. De gemeenten leggen zelf hun beleid vast om alle landgenoten voor 15 september 2009 in het bezit te stellen van hun elektronische identiteitskaart. Naar verluidt aarzelen sommige gemeenten niet om ermee te dreigen hun burgers uit het bevolkingsregister te schrappen als ze zich niet binnen de zeven dagen bij de dienst bevolking aanmelden. Die bedreiging is uiteraard volkomen ongerechtvaardigd en illegaal. De te volgen procedure in het kader van de vernieuwing van de identiteitskaart is duidelijk en de sancties zijn expliciet. Het schrappen behoort niet tot de sancties en een dergelijke bedreiging wordt dus onwettig uitgesproken. Een schrapping kan trouwens enkel onder heel strikte voorwaarden, bijvoorbeeld op grond van een overlijdensakte, wanneer er een verandering van woonplaats is of een

¹ Bulletin Vragen en Antwoorden Kamer, 4de zitting van de 52ste zittingsperiode, QRVA 52 81, 2009-2010, 211.

vertrek naar het buitenland. Ambtshalve schrappingen zijn enkel mogelijk naar aanleiding van een beslissing van het college van burgemeester en schepenen of van uw administratie, maar ze kunnen enkel worden overwogen wanneer geen enkel alternatief meer voorhanden is, aangezien ze een extreme maatregel zijn die genomen wordt wanneer alle inspanningen om de hoofdverblijfplaats vast stellen, niets hebben opgeleverd. Bovendien verduidelijkt een omzendbrief van 28 februari 2008 dat de termijn om zich bij de bevolkingsdienst aan te melden, drie maanden bedraagt.

1. Wat is uw reactie op dat machtsmisbruik?
2. Graag vernam ik om hoeveel gemeenten het gaat.
3. Welke sancties bestaan er ten opzichte van die gemeenten?
4. Wat de ambtshalve schrappingen betreft, werd in een omzendbrief van 20 april 2006 de aandacht gevestigd op het abnormaal hoge aantal schrappingen, wat de burger in een heel ongemakkelijke positie brengt. Werd een stand van zaken opge maakt?

Antwoord

1. In het kader van de vervanging van de identiteitskaarten van het "oude model" door nieuwe elektronische identiteitskaarten, strekt het koninklijk besluit van 18 januari 2008 (Belgisch Staatsblad van 28 februari 2008) tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 houdende overgangmaatregelen in verband met de elektronische identiteitskaart ertoe, de huidige identiteitskaart te annuleren, wanneer de houder van de kaart geen gevolg geeft aan de oproeping om zijn identiteitskaart te laten vervangen. Er wordt eveneens bepaald dat in alle gevallen van hernieuwing van de bestaande identiteitskaart de nieuwe identiteitskaart zal geannuleerd en vernietigd worden als de titularis van de kaart deze niet komt afhalen, binnen de drie maanden die volgen op de eerste herinneringsbrief van

het gemeentebestuur. Deze procedure werd via omzendbrief van 28 februari 2008 aan de gemeenten meegedeeld. Een schrapping van ambtswege is in die procedure niet voorzien.

2. De foutieve oproepingsbrief werd door één enkele gemeente verstuurd (de gemeente Sint-Gillis) en enkel naar burgers die al meer dan zes maanden voordien waren opgeroepen en die de oproep nog niet beantwoord hadden.

3. Overeenkomstig de omzendbrief van 28 februari 2008 stuurt de gemeente één of meerdere herinneringen naar de burger, indien deze niet ingaat op de oproepingsbrief. Indien de burger ook geen gevolg geeft aan deze herinneringen, dan kan de gemeente overgaan tot het annuleren van de identiteitskaart na 3 maanden. Het is in de brief van de tweede herinnering van de gemeente dat de fout, vermeld onder punt 2 supra, is binnengeslopen. Geen enkele burger heeft dus als eerste herinnering de brief ontvangen waarin de foutieve termijn van 7 dagen vermeld stond. De bedreiging tot schrapping van ambtswege, die in de brief werd vermeld, is nooit toegepast.

4. In 2003 werden er in totaal 57.250 afvoeringen van ambtswege verricht. Vijf jaar later (in 2008) werd vastgesteld dat 31.916 van deze van ambtswege afgevoerde personen dit nog steeds waren. Mijn administratie is zich bewust van het hoge aantal afvoeringen van ambtswege van de registers. Er werd een reeks maatregelen getroffen om het aantal dergelijke schrappingen te verminderen. Zo werd ondermeer op 20 april 2006 een omzendbrief gericht aan de gemeentebesturen teneinde de gemeenten te herinneren aan hun verplichtingen met betrekking tot het houden van de bevolkingsregisters en om hen aan te zetten om op een oordeelkundige wijze gebruik te maken van de procedure van afvoering van ambtswege. Hierbij werden de gemeenten ook gewezen op het belang om hun bevolking degelijk te informeren over hun plicht om tijdig een adreswijziging te melden, dit om te vermijden dat de burgers zich in een toestand van af-

voering van ambtswege zouden bevinden. Om het aantal gevallen van schrapping van ambtswege te doen afnemen, werden eveneens inspanningen geleverd om de synchronisatie tussen de verschillende registers te verbeteren, met name tussen de bevolkingsregisters en de registers van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ). Er vonden eveneens consultaties met de Dienst Vreemdelingenzaken plaats. Hierdoor kon reeds worden gerealiseerd dat in het jaar 2008 minder personen (49.243) van ambtswege werden afgevoerd uit de bevolkingsregisters in vergelijking met het jaar 2003 (57.250). Mijn diensten zullen blijvend inspanningen ondernemen om het aantal afvoeringen van ambtswege te doen verminderen.

Vraag nr. 27 van de heer volksvertegenwoordiger Bruno Stevenheydens van 28 juli 2009 aan mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Binnenlandse Zaken².

Gemeente – Toezichthoudende bevoegdheid – Beroep in administratieve zaken – Bevolkingsregister

Vraag

De gemeente Beveren weigerde een inwoner van Doel in te schrijven. De weigering tot inschrijving maakt deel uit van een discussie omtrent het bewonen van de conciërgewoning in ontmoetingscentrum "De Doolen" waarvoor een huurovereenkomst met de gemeente bestaat. Er werd bij de FOD Binnenlandse Zaken een beroepsprocedure tegen de weigering tot inschrijving ingesteld. Eind januari 2009 zou de FOD bevestigd hebben dat twee bepaalde personen dienen ingeschreven te worden in de gemeente Beveren op het adres van het ontmoetingscentrum "De Doolen". De FOD Binnenlandse Zaken heeft aan de directeur-generaal voorgesteld de vermelde personen in te schrijven. De gemeente Beveren heeft echter recentelijk een opdracht aan een gerechtsdeurwaarder gegeven om het

² Bulletin van Vragen en Antwoorden Kamer, 4de zitting van de 52 ste zittingsperiode, QRVA 52 81 QRVA, 52, 81, 2009-2010, 221.

bewuste koppel toch uit te zetten.

1. Welk gevolg heeft de beslissing van Binnenlandse Zaken?
2. Kan de gemeente Beveren deze beslissing naast zich neer leggen of kan zij hiertegen in beroep gaan?
3. Kan de gemeente Beveren de uitzetting van vernoemde personen door drijven, hoewel Binnenlandse Zaken te kennen heeft gegeven dat zij door de Dienst bevolking van de gemeente ingeschreven moeten worden?
4. a) Zijn er al eerder gelijkaardige incidenten gemeld of bekend bij Binnenlandse Zaken over de gemeente Beveren? b) Zo ja, hoeveel, voor welke periode en voor welke deelgemeente(n)?

Antwoord

1. Ik wens er op te wijzen dat op 19 juni

2009 door de hiertoe gemachtigde Directeur-generaal een met redenen omklede definitieve beslissing worden genomen in verband met de verblijfstoestand van de betrokken bewoners. Na het verrichten van een grondig bevolkingsonderzoek door mijn inspectiediensten, werd beslist dat deze bewoners dienden te worden ingeschreven op het adres van de conciërgewoning van het desbetreffend ontmoetingscentrum. Deze beslissing werd aan de gemeente Beveren betekend met het verzoek om hieraan onmiddellijk uitvoering te verlenen.

2. Wanneer een beslissing wordt genomen en deze ter kennisgeving wordt betekend aan de gemeente, is de gemeente ertoe gehouden deze beslissing uit te voeren. De gemeente kan deze beslissing dus niet naast zich neerleggen. Hierbij kan ik het geachte lid meedelen dat de gemeente Beveren de beslissing van 19 juni 2009

inmiddels heeft uitgevoerd, dit door het inschrijven van de betrokken bewoners of het adres van voormelde conciërgewoning. De gemeente beschikt wel over de mogelijkheid om de beslissing van mijn diensten in verband met het hoofdverblijf aan te vechten voor de Raad van State. Het instellen van een beroep bij de Raad van State brengt echter op zich geen schorsing met zich mee van de uitvoering van de bestreden beslissing. Tot op heden werd door de Raad van State evenwel nog geen verzoekschrift betekend gericht tegen voormelde beslissing.

3. Ik dien op te merken dat een beslissing van mijn departement waarbij de verblijfstoestand van een persoon wordt bepaald slechts een administratieve maatregel is die een werkelijk bestaande toestand consolideert. Een dergelijke beslissing stelt vast waar de betrokken persoon zijn hoofdverblijf heeft gevestigd, dit op ba-

sis van ondermeer de volgende criteria: de plaats waarheen de betrokkene gaat na zijn beroepsbezigheden, de plaats waar de kinderen naar school gaan, de arbeidsplaats, het energieverbruik en de telefoonkosten, het gewone verblijf van de echtgenoot of van andere leden van het huishouden. Indien wordt vastgesteld dat iemand feitelijk zijn hoofdverblijf heeft op een bepaald adres, dan dient hij er worden ingeschreven in de bevolkingsregisters, onafhankelijk van het feit of deze persoon over een eigendomstitel beschikt of een overeenkomst kan voorleggen waaruit blijkt dat hij het recht heeft om het betreffend pand te bewonen. De inschrijving van de betrokken personen op het adres van het gemeentelijk ontmoetingscentrum, verhindert geenszins de mogelijkheid voor de gemeente Beveren om bij de rechtbank de gedwongen uitzetting van de bewoners uit dit ontmoetingscentrum te vorderen.

4. Ik dien het geachte lid te melden dat de gemeente Beveren reeds eerder had geweigerd een bewoner in te schrijven op het adres van het ontmoetingscentrum 'De Doolen' te Doel. Nadat de betrokken bewoner de tussenkomst van mijn diensten had gevraagd in verband met de betwisting inzake zijn hoofdverblijf, heeft de gemachtigde Directeur-generaal op 13 augustus 2003 beslist dat hij er diende te worden ingeschreven. Deze beslissing werd toen eveneens door de gemeente Beveren onverwijld uitgevoerd.

Vraag nr. 101 van mevrouw de volksvertegenwoordiger Hilâl Yalçın van 28 juli 2009 aan mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Binnenlandse Zaken³.

Gemeente - Bevolkingsregister

Vraag

Overeenkomstig artikel 1, §1 van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfs-

documenten, worden in elke gemeente bevolkingsregisters gehouden waarin de Belgen en de vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om zich in het Rijk te vestigen of er te verblijven worden ingeschreven op de plaats waar zij hun hoofdverblijfplaats hebben gevestigd. Dit artikel bepaalt verder dat deze inschrijving in het bevolkingsregister gebeurt ongeacht of zij er aanwezig dan wel tijdelijk afwezig zijn.

1. Hoelang mogen enerzijds Belgen en anderzijds vreemdelingen afwezig zijn van de plaats waar zij hun hoofdverblijfplaats hebben gevestigd zonder dat hun inschrijving in het bevolkingsregister in het gedrang komt?

2. a) Wat zijn uiteindelijk de gevolgen van een ambtshalve afvoering? b) Zijn er bepaalde voorwaarden verbonden om terug een inschrijving in het bevolkingsregister te mogen bekomen? Ik merk immers op dat de administraties van de verschillende gemeenten hierover de burgers niet steeds op dezelfde manier informeren met als gevolg dat er hierover geen eensluidend standpunt kan worden ingenomen.

Antwoord

1. Ik wens het geachte lid er op te wijzen dat een niet aangegeven ononderbroken afwezigheid van meer dan zes maanden aanleiding kan geven tot een afvoering van ambtswege door het college van burgemeester en schepenen, dit voor zover de nieuwe hoofdverblijfplaats van de betrokken persoon niet kan worden opgespoord. Dit is voorzien in de Algemene Onderrichtingen betreffende het houden van de bevolkingsregisters (deel I, nr. 87). In het geval een burger verkeert in één van de situaties bedoeld in artikel 18, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, en hij van zijn tijdelijke afwezigheid heeft melding gemaakt bij zijn gemeente, is een langere afwezigheid mogelijk met behoud van de hoofdverblijfplaats op het adres

van inschrijving in de bevolkingsregisters. Dit geldt ondermeer voor het militair personeel en het burgerpersoneel van de Belgische strijdkrachten gedetacheerd in het buitenland, voor Belgische diplomatieke en consulaire ambtenaren, voor personen die in het kader van een erkende opdracht van ontwikkelingshulp in het buitenland vertoeven, enzovoort.

2.a) Personen die van ambtswege zijn afgevoerd, beschikken niet langer over een officieel adres op het grondgebied van een Belgische gemeente waardoor ze zich niet langer kunnen wenden tot de gemeente voor het bekomen van officiële documenten met betrekking tot hun staat die vereist voor bepaalde handelingen, zoals getuigschriften en uittreksels uit de bevolkingsregisters, een identiteitskaart, een rijbewijs, enzovoort. 2.b) Wanneer de van ambtswege afgevoerde persoon die opnieuw wenst te worden ingeschreven, hiervan melding maakt bij de gemeente waar hij zijn hoofdverblijfplaats vestigt, zal hij door deze gemeente in de bevolkingsregisters worden ingeschreven, van zodra het hoofdverblijf er door de wijkagent kan worden vastgesteld. Voor vreemdelingen die naar België terugkeren en niet langer genieten van een recht op terugkeer, zoals voorzien in de vreemdelingenreglementering, zal deze herinschrijving in de registers pas kunnen plaatsvinden nadat zij een nieuwe machtiging tot verblijf bekomen hebben.

Vraag nr. 104 van de heer volksvertegenwoordiger Hagen Goyvaerts van 28 juli 2009 aan mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Binnenlandse Zaken⁴.

Gemeente - Computerprogramma - Organisatie van verkiezingen - Opslag van gegevens

Vraag

Bij iedere verkiezing opnieuw wordt er door steden en gemeenten kiezerslijsten opgemaakt. Steeds meer gemeenten

³ Bulletin van Vragen en Antwoorden Kamer, 4de zitting van de 52 ste zittingsperiode, QRVA 52 81 QRVA, 52, 81, 2009-2010, 221.

⁴ Bulletin van Vragen en Antwoorden Kamer, 4de zitting van de 52ste zittingsperiode, QRVA 52 82, 2009-2010, 194.

opteren voor een digitale versie van de kiezerslijsten. Naar ik verneem, stelt men in de praktijk wel vast dat het elektronisch formaat van het basisbestand waarin die kiezerslijsten onder andere aan de politieke partijen ter beschikking wordt gesteld sterk verschillend kan zijn. Zo levert de ene gemeente de kiezerslijst af in een tekstbestand, de andere in Excel-formaat en nog andere in een Acces-formaat. Met andere woorden, er is blijkbaar geen algemeen geldend formaat voor het aanmaken van de digitale kiezerslijsten.

1. Bestaan er instructies vanuit uw departement naar steden en gemeenten toe met betrekking tot de manier waarop digitale kiezerslijsten dienen te worden samengesteld?
2. Zou het voor de eenvormigheid niet beter zijn om te kiezen voor één gemeenschappelijk elektronisch formaat voor alle steden en gemeenten?
3. Waarom is dat tot op heden nog niet het geval?

Antwoord

Overeenkomstig het Algemeen Kieswetboek en de omzendbrief van 27 november 2002 betreffende de afgifte van de kiezerslijsten en van personenlijsten uit de bevolkingsregisters (Belgisch Staatsblad van 21 december 2002), is het eveneens aan de gemeenten toegestaan om exemplaren of afschriften van de kiezerslijsten alsmede van personenlijsten uit de bevolkingsregisters af te geven op een magnetische drager (magneetband, cassette, diskette, CD-rom, USB-stick,...) of in de vorm van een microfilm. De magnetische drager die gebruikt wordt door de gemeente wordt dus overgelaten aan diens oordeel, naargelang de technische mogelijkheden. Gezien de hoeveelheid formaten en magnetische dragers die beschikbaar zijn, alsmede de voortdurende technologische evolutie op dit gebied, lijkt het mij niet aangewezen om een bepaald elektronisch formaat op te leggen

aan de gemeenten.

Vraag nr. 89 van de heer volksvertegenwoordiger Willem-Frederik Schiltz van 28 juli 2009 aan mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Binnenlandse Zaken.

Gemeenten - Aanwezigheid van aardgastransportleidingen

Vraag

Ongevallen met aardgas kunnen ernstige gevolgen hebben. De meeste van die ongevallen worden veroorzaakt door graafschade bij werken. Fluxys legt als transportbeheerder van aardgas pijpleidingen aan op ons grondgebied, waarbij de veiligheid van primordiaal belang moet zijn. Sinds het dramatische ongeval in Gellingen mag worden aangenomen dat de veiligheidsaspecten werden geoptimaliseerd maar toch blijft het risico en de verantwoordelijkheid van die gemeenten waar dergelijke pijpleidingen op hun grondgebied liggen, zeer hoog. Deze gemeenten dienen hun hulpvoorzieningen daarop af te stemmen en de dekkingsbedragen van hun aansprakelijkheidsverzekeringen fors op te trekken. Het invoeren van een soort "objectieve" aansprakelijkheid zou een oplossing kunnen bieden.

1. Erkent u de hoger vermelde problematiek en de bijkomende belasting van de gemeenten?
2. Bent u van oordeel dat er een wetgevend initiatief moet worden genomen om de betrokken gemeenten te vergoeden voor de risico's en lasten die zij dragen ten gevolge van de aanwezigheid van de aardgastransportleidingen?

Antwoord

1. De aanwezigheid van aardgasleidingen zorgt inderdaad voor een verhoogd risico. Net als voor andere risico's is de

burgemeester in de eerste plaats verantwoordelijk voor de veiligheid in zijn gemeente en dient de gemeente de passende maatregelen te treffen om rampen te voorkomen (artikel 135 van de gemeentewet).

2. Aangezien de gemeente verordeningen inzake preventie van brand en ontploffing kan uitvaardigen ter aanvulling van de algemene voorschriften en aangezien zij ook beschikt over een zekere fiscale autonomie, ben ik van oordeel dat de gemeente bepaalde initiatieven kan nemen. Zo kan bijvoorbeeld een belasting op ondergrondse pijpleidingen geheven worden door de gemeente en betaald door de transportbeheerder.

Vraag nr. 78 van 26 november 2009 van Ward Kennes, Vlaams volksvertegenwoordiger aan Geert Bourgeois, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Vlaamse Rand

Inburgering - Administratieve geldboetes

Vraag

Op 1 januari 2009 trad het besluit van de Vlaamse Regering van 12 september 2008 in werking betreffende het opleggen van een administratieve geldboete aan rechthebbende en verplichte inburgeraars.

1. Hoeveel meldingen gebeurden er sinds de inwerkingtreding van het besluit, door het onthaalbureau aan de handhavingsambtenaren, over verplichte inburgeraars die niet aan deze plicht voldoen, per provincie?
2. In hoeveel gevallen leidde dit tot het opleggen van een administratieve geldboete, per provincie?
3. Wat waren in de behandelde dossiers de belangrijkste motieven voor

- het opleggen van een boete?
4. Wat waren in de behandelde dossiers de belangrijkste motieven voor het niet opleggen van een boete?
 5. Blijkt uit de behandelde dossiers dat er verplichte inburgeraars zijn die omwille van praktische bezwaren (kinderopvang, werk, vervoer...) buiten hun wil om niet kunnen voldoen aan de inburgeringsplicht? Hoe wordt hiermee omgegaan?
 6. Aan hoeveel procent van de verplichte inburgeraars wordt door het onthaalbureau een aangepast inburgeringstraject aangeboden, dat hen toelaat een beroepsmatige activiteit te verrichten, zoals bepaald in het decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid?

Antwoord

1. Het besluit van de Vlaamse Regering van 12 september 2008 betreffende het opleggen van een administratieve geldboete aan rechthebbende en verplichte inburgeraars is op 1 maart 2009 in werking getreden. Sindsdien hebben de onthaalbureaus aan de handhavingsambtenaren in totaal 203 verplichte inburgeraars gemeld die niet aan de plicht voldeden.

Opgesplitst per provincie betekent dit:

- **Oost-Vlaanderen:** 54
- **Antwerpen:** 50
- **West-Vlaanderen:** 12
- **Limburg:** 16
- **Vlaams-Brabant:** 71

2. Dit leidde in 26 gevallen tot het opleggen van een boete (statusdatum 4 december 2009). **Opgesplitst per provincie betekent dit:**

- **Oost-Vlaanderen:** 6
- **Antwerpen:** 6
- **West-Vlaanderen:** 2
- **Limburg:** 5
- **Vlaams-Brabant:** 7

3. Het belangrijkste motief voor het opleggen van een boete is dat de inburgeraar op geen enkele wijze (schriftelijk, mondeling) reageert op de uitnodigingen van de handhavingsambtenaren tot verweer. De handhavingsambtenaren zijn dus niet op de hoogte van eventuele situaties van overmacht. De boete wordt bepaald

door de motieven die in het inbreukdossier vermeld staan, namelijk het niet meewerken aan het inburgeringsprogramma, zoals vastgesteld en gerapporteerd door het onthaalbureau. Als de inburgeraar wel een verweer indient, dan kan de inhoud hiervan, indien van toepassing en voldoende aangetoond, in rekening worden gebracht bij het bepalen van de hoogte van de boete. Dit is echter geen aanleiding voor het niet opleggen van een boete, tenzij er sprake zou zijn van overmacht.

Er zijn twee redenen voor het niet opleggen van een boete:

- de betrokken inburgeraar stelt zich kort na het opstarten van de procedure in regel en toont de intentie zijn inburgeringsplicht in de toekomst te respecteren of zijn inburgeringscontract na te komen;
- na het opstarten van de procedure blijkt dat de verplichte inburgeraar zich gedurende de aanmeldingstermijn van 3 maanden bevond in een situatie van overmacht, zoals bepaald in het ministerieel besluit van 22 december 2008 houdende de bepaling van de medische en persoonlijke redenen die aanleiding kunnen geven tot uitstel van aanmelding bij het onthaalbureau, uitstel van ondertekening van het inburgeringscontract of tijdelijke opschorting van het inburgeringscontract (bijvoorbeeld een verblijf in het ziekenhuis, in de gevangenis of wegens dringende redenen in het buitenland).

4. Verschillende inburgeraars geven praktische bezwaren aan als argument dat zij niet kunnen voldoen aan hun plicht tot inburgering. Het ministerieel besluit van 22 december 2008 houdende de bepaling van de medische en persoonlijke redenen die aanleiding kunnen geven tot uitstel van aanmelding bij het onthaalbureau, uitstel van ondertekening van het inburgeringscontract of tijdelijke opschor-

ting van het inburgeringscontract en het ministerieel besluit van 8 juni 2007 houdende de bepaling van de kosten voor de randvoorwaarden om een primair inburgeringstraject te volgen waarvoor het onthaalbureau inburgering de jaarlijkse subsidie-enveloppe kan aanwenden, hebben tot doel deze praktische bezwaren te ondervangen. Dit betekent in de praktijk dat door het onthaalbureau mee kan worden gezocht naar kinderopvang, dat het onthaalbureau kan instaan voor de transportkosten voor het openbaar vervoer van de inburgeraar, dat uitstel kan worden verleend aan hoogzwangere vrouwen, etc. Het is de taak van het onthaalbureau om deze individuele gevallen te onderzoeken en een passende oplossing te vinden. Voor inburgeraars die beroepsmatig werkzaam zijn, bestaat bovendien de mogelijkheid om een flexibel inburgeringstraject te volgen dat toelaat werk en inburgering te combineren (zie ook vraag 5).

Het onthaalbureau kan echter enkel praktische bezwaren proberen te ondervangen als de inburgeraar zelf het initiatief neemt om contact op te nemen met het onthaalbureau om de situatie toe te lichten of door zich te gaan aanmelden. De verantwoordelijkheid voor het indienen van de bezwaren ligt geheel bij de inburgeraar. Als de inburgeraar geen contact opneemt met het onthaalbureau, of zich niet gaat aanmelden, dan is het onthaalbureau niet op de hoogte van deze praktische bezwaren en kan er geen oplossing worden gezocht. Het dossier wordt dan als een inbreuk beschouwd. De boeteprocedure wordt gestart. Indien de inburgeraar in zijn verweer praktische bezwaren aanhaalt waaraan tegemoet kan worden gekomen door toepassing van de hierboven vermelde regelgeving, kan dit aangehaald worden als verzachtende omstandigheid en kan dit leiden tot een lagere boete. Het leidt in geen geval tot het niet opleggen van een boete, tenzij er sprake is van overmacht.

5. Van de 8.756 verplichte inburgeraars die tussen 1 januari 2009 en 6/ januari 2009 een inburgeringscontract ondertekenden, waren er 229 inburgeraars waarvan het contract werd aangepast (flexibel traject) om op die manier een beroepsmatige activiteit te kunnen verrichten. Dit is iets minder dan 3%.

Meer informatie:

U vindt een overzicht van alle parlementaire vragen op de site van het Vlaams Parlement www.vlaamsparlement.be.

Nieuwe Vlaamse snelweg naar EU-subsidies

Het Vlaams-Europees verbindingsagentschap (vleva) lanceerde onlangs de meest exhaustieve en integrale databank voor EU-subsidies en verlaagt de drempel voor deelname aan EU-programma's.

Wie Europese subsidies zegt zegt structuurfondsen, een fonds voor regionale ontwikkeling ter bevordering van economische, sociale en territoriale samenhang. Er is echter meer! Zo werden recent oproepen gepubliceerd voor projecten rond drugpreventie, gender mainstreaming, veiliger internet en actief Europees gedenken.

Tijdens de periode 2007-2013 stelt de Europese Unie maar liefst 975 miljard euro ter beschikking. Meer dan 30 oproepen tot het indienen van voorstellen tot projecten worden maandelijks gepubliceerd op de pagina's van de Europawebsite.

Op 1 januari lanceerde vleva de EU-subsidiewijzer. Deze tool is voor iedereen toegankelijk en biedt een volledig overzicht van Europese oproepen tot het indienen van voorstellen.

Oproepen staan chronologisch gerangschikt op indieningsdatum. Is de deadline verstreken, dan wordt het bericht gearchiiveerd in de lijst met gesloten oproepen. Ook de contactgegevens van nationale contactpunten, subsidiewerkprogramma's,

partneroproepen en verwijzingen naar bijhorende info- en netwerkmomenten zijn vanaf nu op één plaats terug te vinden: www.vleva.eu/subsidiewijzer. De tool is daarenboven voor iedereen kosteloos toegankelijk.

In nauwe samenwerking met haar werkende leden en de nationale contactpunten biedt het vleva-subsidieteam eerstelijns hulp voor specifieke dossiers en verwijst het door naar de relevante contactpersonen voor de technische assistentie en verdere afhandeling.

Geen tijd om regelmatig de website te raadplegen? U kunt zich abonneren op de subsidieberichten via de "Hou me op de hoogte"-functie. Een gebruikersnaam en wachtwoord aanvragen, doet u via de startpagina van vleva, www.vleva.eu. Alle oproepen tot het indienen van voorstellen worden maandelijks herhaald in de vlevaberichten.

Info en Contact

<http://www.vleva.eu/subsidiewijzer>
Joke Hofmans, 02 737 14 33
Ariane Decramer, 02 737 14 35
subsidieteam@vleva.eu

Tot slot

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur beschikt naast het tijdschrift BinnenBand over nog andere communicatiekanalen, waarlangs zij informatie naar de lokale en provinciale besturen verspreidt.

Website: www.vlaanderen.be/binnenland

Binnenl@nd is de elektronische nieuwsbrief van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. In deze nieuwsbrief is recente info over het binnenlands bestuur, het stedenbeleid en het inburgeringsbeleid in Vlaanderen opgenomen: beslissingen van de Vlaamse Regering, de minister, het Vlaams Parlement, het agentschap. De nieuwsbrief verschijnt zo vaak er nieuws te melden valt, hij heeft dus geen vaste periodiciteit. Wenst u de nieuwsbrief ook te ontvangen, dan kunt u zich abonneren via onze website op volgend adres <http://www.binnenland.vlaanderen.be/e-kranten.htm>

Publicaties: Over belangrijke nieuwe ontwikkelingen of nieuwe regelgeving geeft het Agentschap voor Binnenlands Bestuur een publicatie uit. U kunt alle publicaties bestellen via onze website. Besturen en andere geïnteresseerden kunnen onze publicaties gratis bestellen tot zover de voorraad strekt. Voor particulieren geldt wel de beperking van maximum twee exemplaren van dezelfde publicatie per aanvrager.

Naast bestelling via elektronische weg, kan u de publicaties ook aanvragen via:

- e-mail: marline.vanruyskensvelde@bz.vlaanderen.be
- telefoon: 02/553.39.24
- fax: 02/553.43.01

Beleidsdomein Bestuurszaken
Wegwijs in het Agentschap voor Binnenlands Bestuur
 provinciale afdelingen

Antwerpen

Agentschap voor Binnenlands Bestuur
 Afdeling Antwerpen
 Koningin Elisabethlei 22-24
 2018 Antwerpen
 fax: 03 240 53 77

binnenland.antwerpen@vlaanderen.be

Guy Peeters
 (afdelingshoofd) 03 240 51 19

Secretariaat
 Peter Verpoorte 03 240 53 26
 Ria Truyts 03 240 57 42

Coördinatie regelgeving en werking
 Jan Van Dyck 03 240 53 20

Coördinatie financiën en personeel
 Geert Mertens 03 240 58 14

Hinder
 Hugo Cools 03 240 57 22

Overheidsopdrachten en patrimonium
 Dirk Janssens 03 240 53 25
 Walter Frans 03 240 55 96

Regelgeving en werking
 An Van Herck 03 240 53 92
 Sofie Andriessen 03 240 58 19

Personeel lokale besturen
 Jan Verhulst 03 240 55 28
 Hans Buysse 03 240 55 25

Financiën gemeenten en politiezones
 Leo Brouns 03 240 57 09
 Lieve Gyssens 03 240 53 31

Fiscaliteit
 Eddie Kassirer 03 240 53 13

Audit en Financiën OCMW's
 Geert Verbist 03 240 58 08
 Jan Pauwels 03 240 58 65

Erediensten
 André Van Beek 03 240 58 51
 Els Broeckx 03 240 58 52

Limburg

Agentschap voor Binnenlands Bestuur
 Afdeling Limburg
 Universiteitslaan 1
 3500 Hasselt
 fax: 011 29 96 21

binnenland.limburg@vlaanderen.be

Sandra Beckers
 (afdelingshoofd) 011 29 96 50

Erwin Das
 (stafmedewerker) 011 29 96 35

Secretariaat 011 29 96 20

Coördinatie
 Frank Baret 011 29 96 43
 Jan Ruyters 011 29 96 73

Werking lokale overheden
 Wim Somers 011 29 96 66
 Ludo Callens 011 29 96 68

Personeel
 Maryse Bouduin 011 29 96 44
 Veerle Paulissen 011 29 96 45

Financiën
 Yolanda Van Sweevelt 011 29 96 60

Fiscaliteit
 Kristof Vanhamel 011 29 96 61

Overheidsopdrachten
 Kristine Van de Peer 011 29 96 75
 Carine Wolfs (erediensten) 011 29 96 88

Patrimonium en PPS
 N.N. 011 29 96 75
 011 29 96 84

Politie, Welzijn, Ruimtelijke Ordening
 Denise Robben 011 29 96 84

Audit OCMW's
 Liesbeth Maesen 011 29 96 58
 Kenny Bosch 011 29 96 72

Vlaams-Brabant

Agentschap voor Binnenlands Bestuur
 Afdeling Vlaams-Brabant
 Ubicenter, 1ste verdieping
 Philipssite 5
 3001 Leuven fax: 016 26 90 08

binnenland.vlaamsbrabant@vlaanderen.be

Nicole Pijpops
 (afdelingshoofd) 016 26 90 06

Stafmedewerker 016 26 90 19
 Steve Waeyaert

Secretariaat 016 26 90 68

Werking lokale overheden
 Geert Demarsin 016 26 90 05
 Kris Vermeersch 016 26 90 65

Personeel
 Ludo Steenwinckel 016 26 90 50
 Erik Moulart 016 26 90 62

Financiën
 Koen Van Lierde 016 26 90 75

Fiscaliteit
 Veerle Coomans 016 26 90 64
 Olivia Solemé 016 26 90 87

Overheidsopdrachten
 Geert Demarsin 016 26 90 05
 Nele Smets 016 26 90 30

Patrimonium
 Geert Demarsin 016 26 90 05
 Caroline Corbeels 016 26 90 34

Audit OCMW's
 Koen Van Lierde 016 26 90 75
 Lotte Leenders 016 26 90 85

Oost-Vlaanderen

Agentschap voor Binnenlands Bestuur
 Afdeling Oost-Vlaanderen
 Gouvernementstraat 1
 9000 Gent
 fax: 09 267 82 99

binnenland.oostvlaanderen@vlaanderen.be

Riet Erauw-Zegers
 (afdelingshoofd) 09 267 81 23

Coördinatie en ondersteuning
 Raymonde Rommel 09 267 82 50
 Kris Coupé 09 267 83 82
 Wim Vandenhoute 09 267 82 28
 Liesbeth De Clercq
 (stafmedewerker
 secretariaat) 09 267 82 46

Werking lokale overheden
 Johan Nyckees 09 267 84 07
 An De Meester 09 267 84 08

Personeel
 Wim Vandenhoute 09 267 82 28
 Charlotte Van den Bossche
 09 267 82 22

Financiën
 Bernard Struyve 09 267 82 32
 Marc De Vos 09 267 82 91

Fiscaliteit en cel erediensten
 Marleen De Groote 09 267 83 70
 Johan Mortier 09 267 83 79

Overheidsopdrachten en patrimonium
 Mieke Van Moen 09 267 82 47
 An De Gussemé 09 267 84 91

Audit OCMW's
 Guillame Descamps 09 267 83 75
 Liesbeth De Moor 09 267 83 73

West-Vlaanderen

Agentschap voor Binnenlands Bestuur
 Afdeling West-Vlaanderen
 Burg 4
 8000 Brugge
 fax: 050 40 56 00

binnenland.westvlaanderen@vlaanderen.be

Bruno Vanmarcke
 (afdelingshoofd) 050 40 56 36
 secretariaat 050 40 56 76

Coördinatie
 Heidi Godderis 050 40 56 25
 Thomas Van Langenhove 050 40 56 06

Werking lokale overheden
 Caroline Dumoulin 050 40 56 34
 Emmanuel Dethier 050 40 56 72

Personeel
 Marthe Claeys 050 40 56 50
 Jan Coudron 050 40 56 05

Financiën
 Willem Van Damme 050 40 56 59
 Susy Vlamynck
 (erediensten) 050 40 56 68

Fiscaliteit
 Pascale Verhaeghe 050 40 56 63
 Willem Van Damme 050 40 56 59

Overheidsopdrachten
 Ivan Hoste 050 40 56 43
 Caroline Hollevoet 050 40 56 47

Patrimonium
 Ivan Hoste 050 40 56 43
 Pieter Van Maldegem 050 40 56 46

Audit OCMW's
 Virginie Lakiere 050 40 56 61
 Hans Verplancke 050 40 56 73
 Hannelore Coulier 050 40 56 17

Beleidsdomein Bestuurszaken
Wegwijs in het Agentschap voor Binnenlands Bestuur
 centrale afdelingen — Boudewijnlaan 30 bus 70, 1000 Brussel

Algemeen directeur

Sami Souguir 02 553 43 25
 fax: 02 553 43 01

secretariaat 02 553 40 38 of 02 553 01 91

**Afdeling Beleid Binnenland, Steden
 en Inburgering**

Beleid Binnenland

Sami Souguir 02 553 43 25

Stedenbeleid

Monique De Ceuster 02 553 40 29
 info@thuisindestad.be

Integratie

Luus Heyligen 02 553 33 12
 integratie@vlaanderen.be

Inburgering

Annie Degroote 02 553 32 53
 inburgering@vlaanderen.be

Afdeling Organisatie en Beheer

begroting, ambtenarentoken, website,
 verkiezingen, BinnenBand, statistische info,
 mandatendatabank

binnenland@vlaanderen.be
 binnenland-verkiezingen@vlaanderen.be

Piet Van der Plas (afdelingshoofd) 02 553 59 03
 fax: 02 553 43 01

secretariaat 02 553 40 21 of 02 553 39 63

Begroting

Jeroen Dejonckheere 02 553 44 37

Mandatendatabank

Chris Claesen 02 553 39 85

Website en lay-out

Sylvie Van de Waeter 02 553 38 30

Verkiezingen en ICT

Tom Doesselaere 02 553 40 12

administrateur-generaal

Guido Decoster 02 553 39 26
 fax: 02 553 43 01

secretariaat 02 553 39 24
 of 02 553 39 46

Internationale aangelegenheden 02 553 43 07
 Erik Vander Peypen

binnenland@vlaanderen.be

**Afdeling Lokale en Provinciale Besturen
 Financiën en Personeel**

Johan Ide (afdelingshoofd) 02 553 40 03
 fax: 02 553 40 02

secretariaat 02 553 37 82

binnenland-personeel@vlaanderen.be
 binnenland-financies@vlaanderen.be
 gesubsidieerdeinfrastructuur@vlaanderen.be

Financiën

Ann De Saedeleer (fondsen) 02 553 39 78
 Steve De Boever* 02 553 40 07
 Nico De Vulder* 02 553 39 62

Fiscaliteit

Lieve Lemoine 02 553 39 76
 Steve De Boever 02 553 40 07

Financiële Beleids- en Beheerscyclus 02 553 35 14

Gesubsidieerde infrastructuur

Jan Baeyens 02 553 75 62

Personeel

Anit Vervoort 02 553 37 32
 Hugo Van de Meersche 02 553 39 65
 Ivo Driesen 02 553 39 99

Vormingscentrum lokale besturen

Hilde Vanmechelen 02 553 39 75

*voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en lokale openbare bedrijven

**Afdeling Lokale en Provinciale Besturen
 Regelgeving en Werking**

Rudy Janssens (afdelingshoofd) 02 553 39 70
 fax: 02 553 39 52

secretariaat 02 553 43 21
 of 02 553 37 13

binnenland-juridisch@vlaanderen.be

Organieke regelgeving

Ann François 02 553 43 74
 Marc Verhulst* 02 553 01 99
 Wouter Verhille 02 553 41 69
 Jeroen Van der Meeren** 02 553 43 05
 Anneleen Christiaens* 02 553 39 59
 Cathy Van Durmen 02 553 38 84

Werking lokale overheden

Jo Craeghs 02 553 40 11

**Werking intergemeentelijke samenwerkingsverbanden,
 autonome bedrijven en OCMW-verenigingen**

Marc Verhulst 02 553 01 99
 Anneleen Christiaens 02 553 39 59

Overheidsopdrachten

Joan Halsberghe 02 553 35 27

Patrimonium

Jeroen Van der Meeren 02 553 43 05

Begraafplaatsen en lijkbezorging

Edwin Lefebvre 02 553 40 16

*voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en lokale openbare
 bedrijven

**voor de OCMW-verenigingen